

TRUMPAI

Dr. K. M.

Aleksandras P. Severkis, buvęs D. Kare Rusijos armijos lakūnas, pranašauja, kad visas dabartinis karas bus išspręstas ore. Taip buvo Lenkijoje, Olandijoje, Belgijoje ir Prancūzijoje. Kai priešas užvaldo orą, kai savieji lakūnai nuvarginti, įbauginami keltus pajėgesnio priešo, — tada apsigimimas baigtas. Gyventojai ir kariuomenė atsiduria priešo malonėje, — ką nori, tai daro. Vokiečiai per 10 dienų paėmė Paryžių ir per dvi savaites sugniuždė Prancūzijos karines jėgas. Orlaiviai — galingas ginklas.

Anglijos civiliai gyventojai miestuose be bendrųjų slėptuvių parkuose kiekviena šeima turi savo metalinę — geležinę slėptuvę 6-8 žmonėms. Visi slėptuvė panaši į apvalio stogo būdą. Į žemę įleidžiama 18-24 colius. Iškastomis žemėmis pridengti šonai. Yra vienos durys ir langelis. Ant tokios metalinės slėptuvės, griūdamas keturių aukštų namas, jos nesugniuždo. Lengvos bombos jos nepramuša. Tokių slėptuvių 1938-1939 m. Anglijos vyriausybė pagamino du milijonus ir jas įtaisė šeimoms prie jų gyvenamųjų namų. Anglai retai kur naudojami bendromis slėptuvėmis. Štai kodėl taip mažai yra nukentėjusių civilių žmonių.

Šiaurinė Prancūzija sunkiai jaučia karą. Valgį ir karo reikmenis ima okupantai, nežinodami gyventojų reikalingų. Neokupuotoje Prancūzijos dalyje prasideda badas, nors dabar to neturėtų būti. Daug milijonų karo pabėgėlių pabaigė ten turėtas maisto atsargas. Gyvuliai išpiaučiai. Stingia pieno, taukų, cukraus ir mūilo. Labai pasigendama vilnonių medžiagų, batų, antklodžių, vaikams valgių. Gyventojai su didele baime laukia rudens ir atslenkančios žiemos.

Amer. Ambasadorius Prancūzijai p. Bullitt tris dienas buvo Paryžiaus miesto majoras. Kai Prancūzijos vyriausybė nutarė be mūsų atiduoti sostinę vokiečiams ir pasitraukė į pietus, jis paprašė Amerikos ambasadorių šeiminkauti sostinėje kol priešai ją užims. Jis buvo geras majoras. Su policijos ir ugniagesių pagalba apsaugojo miestą nuo plėšikų. Petain vyriausybė už tai p. Bullitt'ui gražiai padėkojo. Jis pats, pamatęs kiek skriaudos padarė savo tėvynei prancūzai komunistai, pasidarė komunistams aiškus priešas.

U. S. LAIVYNAS GALI PRADĖTI SAUGOTI KANADĄ

WASHINGTONAS, rugpiūčio 20 d. — Anglų kovos laivai, dabar saugą Kanadą, išvyktų Europon kovai su Vokietija, jei Jungtinės Valstybės ir Kanada susitartų dėl bendrų šiaurės Amerikos pakrančių saugojimo.

Šį saugojimo darbą atliktų Amerikos laivynas sudarius Jungtinių Valstybių patroleivimo sistemą. Anglijos nuosavybių šiauriniame Atlante ir Ramiajam vandenynui, išnuomaujant ar kokių kitokių būdu perleidžiant tas vietas oro ir laivyno bazėms U. S.

Tai sužinota, kai slapsti pasitarimai tarp Anglijos ambasadoriaus Lordo Lothian ir U. S. admiro Harold N. Stark toliau vyksta.

KONFERUOJA AMBASADOJ

Šioji svarbi konferencija vyko Anglijos ambasadoje beveik iki vidurnakčio. Vėliau adm. Stark atsakė kalbėti apie svastytus klausimus.

Pranešimai, jog susitarime dėl šiaurės Amerikos pakrančių saugojimo tarp Kanados ministerio pirmininko Mackenzie King ir Prezidento Roosevelto buvo kalbama ir apie Jungtinių Valstybių laivyno ir orlaivių bazes neužginčyti.

SIŪLOMA ORLAIVIŲ

BAZES

Sakoma, jog Prezidento ir Kanados ministerio pasitarimuose Jungtinėms Valstybėms pasiūlyta orlaivių nusileidimo vietos Bostwoode, Newfoundlande ir Halifax, Nova Škotijoje taip pat ir Kanadoje ir Ramiajam vandenynui.

Susitarimo tarp Prezidento ir MacKenzie King smulkmenos dar nežinomos.

Kas kartą pasirodo karo metu nauji ginklai. Ddieji Am. laikraščiai pranešė, jog Anglija gaudo vokiečių lėktuvus su metaliniais tinklais. Tinklas iššaujamas tam tikros kamuolės, ore plyšta sviedinio apdanga išsiskleidžia metalinis tinklas ir ant keleto mažų parašutų pamažu leidžiasi žemyn. Anglai giriasi pagavę tinklus dešimtis vokiečių bombonešių viena die na.

ANGLAI PUOLĖ BERLYNĄ

Pašautas anglų bombonešis

BERLYNAS, rugpiūčio 20 d. — Anglai, matomai, norėdami padaryti savo kontrataką efektingesne bandė bombarduoti Berlyną. Autorizuoti vokiečių sluosniai šandie praneša, jog Oldenburge, netoli Bremeno pašautas anglų Bristol-Blenheim bombonešis, kuris anksti rytą bandė bombarduoti Berlyną.

Bombonešis, kuris numetė keletą bombų priemiesčio apylinkėse apie devynias mylias nuo Berlyno, buvo vienas iš dviejų mėginusių pasiekti sostinę perėitą naktį. Antrąjį priešorlaiviniai pabūklai nuvijo iš vakarinių priemiesčių.

NENUMESTA BOMBŲ

Kai kur skelbiama, jog Berlyno apylinkėse nenumesta bombų.

Greičiausia, jog dėl nepalankių oro sąlygų Anglijon vakar tepasiūsta tik žvalgybos orlaiviai, kurie daugiausia skraidė labai aukštai.

Keliolika jų turėjo su savim mažų bombų ir oficialioji Vokietijos žinių agentūra, DNB, praneša, jog kelios šių orlaivių grupės perskrido centrinę ir pietinę Angliją, kur puolė militarines vietas.

ATAKAVO GINKKLŲ

DIRBTUVES

Vyriausioji karo vadovybė ypač pabrėžiu, jog Suffolk, Norfolk ir Oxford apylinkėse bombarduota ginklų dirbtuvės, gazono tankai, geležinkeliai, uostai, aerodromai ir kariuomenės stovyklos.

Jūrose vokiečių vienas submarinas paskandinęs 41,000 tonų laivų ir kiti nuskandinę 4,576 tonų ginkluotą prekybinį laivą Ampleforth ir vieną nežinomą 6,800 „priešo laivą“.

SEKMINGA BLOKADA

Vokiečių kariniai sluosniai pasitiki, jog blokada bus sėkminga.

The Borsen Zeitung, pareiškdamas, jog Anglija turi importuoti keturis penktadalius savo reikmenų, sako jog „sąloms gresia nepaprastas pavojus“.

„Nėra reikalo nuskandinti kiekvieną laivą. Daug svarbiau, kad distribucijos mašinėrija salose būtų suparalyžuota“.

Nacių lakūnai paskutinę minutą prieš pakilsiant oran gauda savo viršininkų įsakymus ir žemėlapius su nurodymais, kur jie turi skristi ir atlikti puolimus. (Acme telephoto)

ANGLIJA MAŽINA ITALIJOS LAIMĖJIMUS

KAIRO, Egiptas, rugpiūčio 20 d. — Anglų Somalilando okupacija britai pavadino „tuščių laimėjimu“ ir pareiškė, jog ši italų okupacija neteikia jokio pavojaus Anglijos kontroliavimui Raudonosios jūros ar Adeno įlankos.

Nors britų evakuacija paliko Berberą italų rankose ir pavadė visą Somalilandą Italijai, bet, anot šių anglų slugsnių, miestose „priešui bus bevertis“ ir nesuteiks naujų bazių kovai prieš Angliją.

Priešingai, britų pasitraukimas ištrauks italus į atvirą ir lemiamą kovą.

Laukiama, jog karo veiksmų centras persikels prie Libijos pasienio iš kur, spėjama, maršalas Rodolfo Graziani gali mėginti veržtis skersai Egipto Suez Kanalo linkui.

AMERIKOS RAUDONASIS KRYŽIUS ŠELPS PRANCŪZUS

PARYŽIUS, rugpiūčio 20 d. — Amerikos Raudonasis Kryžius praneša, jog per Prancūzijos agentūras jis padalins Paryžiaus žmonėms kondensuoto pieno.

Payne Chatfield Taylor, Raudonojo Kryžiaus delegatas Europoj, netrukus išvyks Berlyną ir Genevon pirmiesiems telefoniniams pasitarimams su vyresniaisiais Amerikoje nuo karo pradžios.

ITALIA PAGALIAU UŽĖMĖ BERBEROS UOSTĄ

ROMA, rugpiūčio 20 d. — Italijos vyriausioji karo vadovybė praneša apie svarbiausio Somalilando uosto ir sostinės Berberos okupaciją.

Premjeras Mussolini pasiuntė pagyrų telegramą nugalėjusiajai priešą kariuomenei ir pasikeitė sveikinimosi telegramomis su Fuehreriu Hitleriu.

Komunikatas sako, jog besitraukdami anglai dalį miesto paliko liepsnose.

Į pietus nuo Berberos, Hargeiso italams pasidavęs ištisas raitininkų (kuprunagarių) pulkas „gerai apgertas ir gerai ginkluotas“.

Netikėtoji atakoj ant anglų pozicijų prie Gallabat, Anglijoje Sudane italai paėmė nelaisvėn kareivių ir nemažą kiekį amunicijos.

Anglų orlaiviai atakavo Neghelli, Ogadiseis, Bardia, Genale ir Derna miestus Libijoje. Bombos pataikė į ligoninę Dernoje, kur užmuštas vienas ligonis ir 22 sužeista.

KUN. K. URBONAVIČIUS CARBĖS DAKTARAS

Tik ką gavom žinią, kad praėjusiojo birželio mėnesį Vytauto Didžiojo Universitetas Kaune gerb. kun. Kazimierą Urbonavičių, „Darbininko“ vyriausįjį redaktorių ir Marianopolio Kolegijos profesorių, pakėlė garbės daktaru.

PASIŪLĖ BAZES 99 METAMS

Churchill prašo J. A. V. paramos

LONDONAS, rugpiūčio 20 d. — Anglijos ministeris pirmininkas Winston Churchill pareiškė House of Commons posėdyje, jog Anglija nutarė pasiūlyti Jungtinėms Valstybėms 99 metams nuomoti orlaivių ir laivyno bazes vakariniam pusrutulyje.

Savo aštuntoje karo kalboje, kuri buvo persunkta šaltų pasitikėjimu, ministeris pirmininkas pareiškė, jog Anglija nutarė pasiūlyti Jungtinėms Valstybėms šias „tikamas vietas“ Newfoundlando ir Vakarų Indijoj ir nieko seprašo už jos.

Tačiau, ijs kreipėsi į Jungtines Valstybes, kad jos suteiktų Anglijos laivynui reikalingos paramos. Anglija, sakoma, nori iš Amerikos pirkti apie 50 pasenusių naikintuvų.

NEBŪS PERLEIDŽIAMA

Churchill pareiškė, jog Anglija pasirengusi pradėti derbybas bet kuriuo momentu. „Aišku“, pridėjo jis, apie suvereniteto perleidimą nėra kalbama“.

Tarp klausytojų diplomatinę galeriją buvo Jungtinių Valstybių ambasadorius Joseph P. Kennedy ir Rusijos ambasadorius Ivan Maisky.

ANGLIJOS IR U. S. SANTYKIAI

Kalbėdamas toliau apie proponuojamus pasitarimus Churchill pasisakė:

„Neabėjotina, jog šis procesas pareikalaus, kad šios dvi didžiulės angliškai kalbančių demokratijų organizacijos, Britų imperija ir Jungtinės Valstybės, turės būti bent kiek sumainytos tarpusavyj kaikiuriuose jų reikaluose bendrai gerovei.“

„Aš negalėčiau sulaikyti jėg ir norėčiau. Niekas negali sulaikyti. Tai lyg Mississippi veržias pirmyn. Tegu veržias. Tesiveržia pilnu potvyniu, ne sulaikomai, nenugalimai ir maloniai į naujas žemes ir šviesesnės dienas“.

NELEIS KONTINENTAN MAISTO

Tačiau jis pareiškė, jog Anglija jokia būdu nesutiks, kad maistas pasiektų Hitlerio valdomas Valstybes, nežiūrint Amerikos prašymo, nes vokiečiai grobią ir nukariautųjų žmonių maistą sau patiems.

VOKIEČIŲ DIDŽIOSIOS PATRANKOS BOMBARDUOJA ANGLIJĄ

LONDONAS, rugpiūčio 20 d. — Anglijos kariniai sluosniai šandie pripažįsta, jog bent viena milžiniška vokiečių armata Prancūzijoje bombarduoja Anglijos pietinį rytų pakraštį.

Jie pripažįsta, jog vokiečiai gali bombarduoti Londoną iš Prancūzijos, bet tai neturėtų jokios vertės. Esą „galima pagaminti armatą“, kurios kulkos siektų per šimtą mylių, bet ji būtų labai netikli.

ANGLŲ ATAKOS

Pranešama, jog Anglijos bombonešiai atakavo du vokiečių transportinius laivus Haugesunde, vienam arčiausiu nuo Anglijos uostų Norvegijoje.

Vis dar tikėdami, jog masinės oro atakos tėra tik pirmosios žymės galimos visuotinės vokiečių atakos, anglai dar intensyviau ruošiasi vadaus apsaugai.

Vyriausybė sudarė skubaus reikalo administracijos mašinėriją, kuri invazijos metu galėtų valdyti 40 uostų be jokių nurodymų iš Londono.

ANTRASIS „POILSIS“

Pereitą naktį vokiečių atakos vėl buvo susilpnėjusios. Tačiau ta ramybė neilgai tęsėsi. Šandie trys bangos vokiečių orlaivių bombonešių puolė pietinę Angliją ir numetė bombas skubiai grįžo Prancūzijoje. Suskaičiuoti vokiečių orlaivius buvo neįmanoma, nes jie skrido virš debesų.

Vokiečių bombonešiai puolė aerodromus pietrytinėje Anglijoje. Šiose atakose dalyvavo apie 10 orlaivių.

Berlyne DNB skelbia, jog vokiečių orlaiviai vėl atakavo ir sėkmingai apmetė East Church ir Southend aerodromus ir kitus Kente ir į pietryčius nuo Londono.

Šalia atakų Norvegijoje anglų bombonešiai pravedė atakas Vokietijoje ir Vokietijoje valdomoje Prancūzijoje, kur ypač smarkiai bombarduota Boulogne. Šis uostas į 48 valandas bombarduotas tris kartus.

RODEZIJOS LAKŪNAI ANGLIJOJ

LONDONAS, rugpiūčio 20 d. — Antrasis pietinės Rodezijos lakūnų kontingentas nuo karo pradžios saugiai pasiekė Angliją.

"DRAUGAS"
1834 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily, except Sundays
Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — \$1.00.
Single Copy — 5 cents.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"
Išsila kaskdien, išskyrus sekmadienius.
Skelbimų kainos priklauso nuo pareikštamų.
Bendradarbiai ir korespondentai rašyti negalima, jei nepažįstama tai padaryti ir nepripažinti tam tikrai pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę atsakyti trumpai visus prištatus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostoriais. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašinai), paliekant didesnę laisvę paaiškinimams, vengiant polemikos ar senelinių. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Prenumeratos Kaina: Junt. Amerikos Valstybės: Metais — \$6.00; Pusmetui — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — \$1.00. Kitos valstybės prenumerata: Metais — \$7.00; Pusmetui — \$4.00. Pavieniai numeris — 5c.

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Kolumbo Vyčiai

Kolumbo Vyčiai — Knights of Columbus šiomis dienomis laiko 58-tąją metinę konvenciją Indianapolis, Ind., mieste.

Reikšmingas konvencijos kalbas pasakė Indianapolis vyskupas Joseph Ritter, vysk. John O'Hara ir senatorius David Walsh iš Massachusetts. Jie visi palietė ne vien šios garbiosios Amerikos katalikų vyrių organizacijos begalinę reikšmę, jos nuopelnus, bet nurodė visų katalikų pareigas šiais suėjimais ir netikrų laikais, pabrėždami didelį reikšmę susiorganizuoti ir visiems vieningai dirbti.

Si katalikų vyrių organizacija įsteigta 1882 metais. Ji turi stiprų apdraudimo skyrių, kuris kas savaitę savo mirusiųjų narių šeimoms išmoka po \$50,000. Tuo būdu nuo savo susiorganizuotumo Kolumbo Vyčiai yra išmokę virš keturiasdešimt milijonų dolerių. Narių apsidraudimo suma siekia \$275,000,000. Narių turi apie pusę milijono; 2,510 kuopų.

Kolumbo Vyčiai stambias pinigų sumas išleidžia įvairiems švietimo reikalams: universitetuose steigia stipendijas, užlaiko vaikines mokyklas, steigia suaugusiems kursus, remia katalikų mokslo įstaigas vienkartinėmis aukomis. Knights of Columbus stambiais pinigų sumas yra išleidusi įvairiems labdarybės reikalams čia, Amerikoje, ir užsieniuose. Nuolat remia, Amerikos Raudonąjį Kryžį, Amerikos Legijono organizaciją, Katalikų Radijo Valandą ir, apskritai, visą Katalikų Akciją šiame krašte.

Savo milijonais darbai Kolumbo Vyčiai yra įrodę, kad jų organizacija yra ir katalikiška ir amerikoniška. pilna tų žodžių prasmės.

Šiais laikais ir lietuvių vyrių prie jos jau nemažai priklauso.

Rašydami apie Kolumbo Vyčius, negalime praleisti nepastebėję, kad ir mes, lietuviai katalikai turime fraternalines apdraudimo organizacijas, būtent — Lietuvių R. K. Susivienijimą Amerikoje ir A. L. R. K. Moterų Sąjungą.

Tiesa, mūsų organizacijos neturi tiek daug veikimo šakų, bet kas liečia narių apdraudimą, yra neblogiau susitvarkiusios už Kolumbo Vyčius. Ir jei tik jos turėtų daugiau narių, didesnę ir nuostirdesnę mūsų visuomenės vadų paramą, jos galėtų labiau išaugti ir nariais ir kapitalu. Tada išaugtų jų lėšų ir labdarybės fondai, iš kurių būtų galima šelpti ir mūsų, lietuvių, švietimo ir labdarybės įstaigas, paremti šiuo metu pradėdamą sąjūdį už atstatymą Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Knights of Columbus yra geriausias mums pavyzdys, kiek daug didelių ir gražių darbų galima nuveikti esant gerai organizuotais. Tai turėtų mus visus paraginti stiprinti savąsias, lietuvių katalikų, organizacijas. Geriausia jų stiprinimo priemonė: būti jų veikliais nariais patiems ir kitus prie jų pritraukti.

Sveikintinas Žygis

Prezidento Rooseveltto susitarimas su Kanados premieru bendram abiejų kraštų saugumo sustiprinimui yra sveikintinas.

Ligšiol daug kas reikšdavo baimės, kad, girdi, jei Vokietijos naciai sulandytų Anglijos salas, galimas dalykas, kad jie mėgintų ir Kanadą pasigrobt. Tada Jungtinės Valstybės naciai turėtų savo pašonę.

Dabar jau aišku, kad Dėdė Samas yra prisirengęs prie to nacių neprileisti. Jei Hitleris mėgintų siekti Amerikos kontinento,

čia jis susitiktų su bendru šiaurės ir Pietų Amerikos valstybių apsigynimo frontu.

Laiku padarytas susitarimas su visomis šio kontinento valstybėmis ir viso kontinento apsaugos sustiprinimas žymiai sumažins ir Hitlerio ir kitų apetus įkelti čia savo koją.

APŽVALGA

Griežtai, Bet Teisingai

"Dirva," rašydama apie lietuvių bolševikų laikraščių skleidžiamas nesąmones ir visokias melagystes, sako:

"Reikia būti begėdžiu, apgaviku, išnaudotoju, lupiku, ar puspročių fanatiku, skelbti tai ką mūsų komunistiškų laikraščių redaktoriai ir agitatoriai tamsiems savo sekėjams skelbia. Pirmutiniškai esant, tas skelbimas reikalinga lupimui tamsių žmonių skūros, kraustymui jų kišenių sau lengvai duonelei turėti

"Pastaruoju — puspročių fanatiku, nedakėpeliu buti gali žmogus, kuris yra pats tamsus ir atsisako praregėti šviesą.

"Bet mes nenorime tikėti kad Vilnius, Laisvės redaktoriai, jų padėjėjai ir kontunistų agitatoriai būtų silpnapročiai fanatikais skelbdami būti Lietuvai atėjo "rojaus," gerovės" ir visokių "laimių" dienos, nuo to kai milijonai puslaukių žmonių tauta, žmonių kurie išskerdė savo intelektualus savo naują valdžią įvedant, ir vėliau savo "priešių" apsilvant, pavergė mūsų mažą, laisvą, gražią gyvenančią tautą.... Kai ginklo ir žiaurios jėgos prievarta privarė praversti neva "seimo rinkimus," privertė pasivergti svetimiems, žiaurių ideologijų valdomams....

"Kas gali būti tokio mažo proto kad nenorėti savo tautai laisvės, džiaugtis kai svetimi jų šalį, jų brolius, seseris pavergia, apipilėšia, areštuoja, tremia, žudo....

"Niekas kitas kaip tik išgama, parsidavėlis, išnaudotojas, dykduonis, kuris nori iš kitų skandų, asarų, kraujo ir pražuties gyvenimą daryti....

"Tokie tai yra mūsų lietuviški komunistai vadai, ir į juos kaip tokius kiekvienas dora, patriotas Lietuvos privalo žiūrėti su panieka, privalo šalintis nuo jo kaip nuo CHOLEROS!"

Be abejo joms šie "Dirvos" žodžiai griežti, bet, reikia pripažinti, kad jie yra teisingi.

Apie K. Škirpa

Apie Kazi Škirpą, kuris Lietuvos Pasivienijimo Berlyne gynė iki paskutiniųjų savo jėgų, "Amerika" rašo:

"Kazio Škirpos, Lietuvos atstovo Berlyne, didvyriškasis priešinimasis Sovietų Rusijos agentams, mėginantiems perimti Lietuvos atstovybę, stebina glaudžią visuomenę. Amerikiečių laikraščiai jo žygiui teikia didelės reikšmės. Jo elgesiu džiaugiasi visi lietuviai.

"Pulk. Škirpos negalime užmiršti. Juk jis pirmas Lietuvos kariuomenės savanoris. Jis pasižymėjęs Lietuvos nepriklausomybės kovose. Turime atsiminti ir kitą jo garbingą žygį. Kai 1938 m. Lietuva buvo priversta užmegsti diplomatinis santykius su Lenkija, Kazys Škirpa buvo paskirtas Lietuvos atstovu Lenkijai. Jis paskyrimą priėmė, tačiau savo išoriniu elgesiu dar kartą parodė pasauliui, kad Lenkija yra sulaužiusi teisingumą.

Škirpa nesutiko važiuoti į Varšuvą per atidarytą Lietuvos-Lenkijos administracinę sieną. Jis iš Kauno į Varšuvą nuvyko per Prūsiją. Jis aplenkė lenkų priverstą atidaryti sieną, pareikšdamas dorovinį protestą prieš prievartą, prieš smurtą. Žinoma, tai atskiro žmogaus žygis, negalys pakeisti tarptautinės padėties, bet tuo labiau jis žymus, nes liudijąs, kad jėga dar nesudaro teisės.

Škirpa šviesiai rodo lietuviui kelią, kaip kovoti dėl savo teisų. Aplink jį rikiuotis ir pareiga ir garbė."

Katalikų Mokyklos Australijoje

Kaip "Kipa" paduoda, per paskutinius dvejus metus Sydnejaus arkivyskupijos katalikų mokyklose mokinių padidėjo visu tūkstančiu. Religijos mokytojai — katechistai yra sudarę tam tikrą sąjungą, kuri turi 437 narius. Šie nariai lanko kat. tėvus, priima religinio auklėjimo reikalą, paaiškina, kad religijai auklėjimui neužtenka vien tikybės pamokų. Tą geriausiai galima atsiiekti, kai visa mokykla katalikiška.

STUDENTAI MOKYTOJAUJA, VAIKAI ŪKININKAUJA

(Laiškas iš Vokietijos)

(XX) Suvalkų krašte iki šiol maisto kortelės tebuvo išduodamos tik čia atkeltiems Reicho valdininkams ir jų šeimynoms. Gi paskutinėmis savaitėmis pirmą kartą maisto kortelių gavo ir visi vietiniai gyventojai. Jos visiškai skiriasi nuo kortelių kitur Vokietijoje, kur kiekvienas suaugęs ir vaikas turi sau po atskiras korteles duonai, pyragaičiams, cukrui ir marmeladui, mėšai ir dešroms, sviestui ir k. riebalams, kiaušiniams ir muiui.

Suvalkų krašte kiekvienai šeimai bendrai tebuodama tik viena vienintelė kortelė,

kurios upakalinėje pusėje atkarpimui sužymėtos visų narių įvairios mėnesinės porcijos.

Į grįžusius prie Vokietijos rytų sritis, kurios Versalio sutartimi buvo atskirtos, vyriausybė stengiasi nusiųsti tik pačius geriausius, pavyzdžiui, suaugusius Reicho valdininkus, nes dideliems čia uždaviniams vykdyti menkesni pareigūnai esą nepriimtini. Neseniai Pozų miesto valdininkų akademijos atidarymo progą buvo pareikšta, jog nukėlimas į šias rytų sritis valdininkams esąs labai garbingas paskyrimas.

General. Gubernijoje, skirtoje apsigyventi lenkams, šiandien dar tebegyvena apie 70,000 buv. Lenkijos piliečių, visi jau tris įsakymus išsiėmę, kadangi Reicho kanceleris minimą gubernijos sritį skyręs vien lenkams. Lenkijos vokiečiai — Volksdeutsche — taigi buv. Lenkijos piliečiai, visi jau tur specialnes, su raudonu brūkšniu per vidurį legitimacijos korteles, teikiančias jiems įvairiausių pirmenybių ir privilegijų. Vokiečių tautybei įrodyti kortelės duodamos ir tokiems, kurie savyje turi vokišką kraują, bet vokiškai jau nebeįmoka.

Vok. general. gubernatoriaus valdomoje srityje lenkams jau leidžiama turėti lenkiškų mokyklų. Vien tik tai Krokuvos apyg. šiandien mokytojauja apie 10,444 lenkų mokytojų. Ir mokyklų inspektoriai yra lenkai, tačiau vokiečių valdžios organų žinioje. Vokiečiai pabrėžia, jog lenkai mokyklose nebūsią vokietinami, nes nenoriai pakartoti lenkų vartotus nutautinimo metodus. Vis dėlto vokiečiai labai stebisi kad lenkai nemėgsta šviestis ir lavintis. Pvz., Lublino apskr. lenkiškas mokyklas šiuo metu lanko ne daugiau kaip 30 proc. visų mokyklinio amžiaus vaikų.

Buv. Lenkijos vokiečiams sparčiu tempu visur steigiamos vokiškos mokyklos. Jų jau yra ir Suvalkų krašte. Nemaža sunkenybių sudaro didelės mokytojų trūkumas, užtat iš visų Vokietijos dalių jauni mokytojai kviečiami į naujai prijungtas rytų sritis. Ne tik tai ten, bet ir kitur Rytprūsioje daug kur jau mokytojauja š. m.

Vėlykomis gimnazijas baigę abiturientai ir abiturientės, tokiam darbui paruošti trumpuose kursuose. Jeigu auklėjimo darbas patiks ir jaunuoliai tam pasirodys tinkami, po metų kitų galės lankyti dar ir mokytojų seminariją ir išlaikyti egzaminus. Tuo tarpu tie padėjėjai gali liaudies mokyklose mokytojauti ir be ilgesnio pasirušimo.

Tam tikros įtakos karas padarė ir Karaliaučiaus Universitetui. Semestrai pakeisti į tris trimestrus ir tik nuo pavasario 1941 m. mokslas vėl eis semestrais. Dabartiname trimestre Albertinų lanko viso 620 studentų ir 240 studentėjų. Iš jų vien medicinos fakultete studijuoja apie 500. Maždaug 50 studentų, daugiausiai užsienio vokiečių, Karaliaučiu atvyko iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir buv. Lenkijos. Universiteto salėse dabar vaizdas nepaprastai margas ne tik nuo skaitlinių studentų vasariškų suknelių, bet ir nuo įvairiausių uniformų — lakūnų, pėstininkų, jūrininkų ir kitokių. Iš kariuomenės atostogų mokslui tęsti gavo ypač tie, kurie jau netoli svarbesnių egzaminų. Karo metu mokslo metai nesutrumpinti, tik reikia studentams labiau susispausti ir per žymiai trumpesnį laiką išmokti tiek pat, kaip šiaip studijuojant normaliais semestrais. Vis dėlto studentams dar turi atlikti pakankamai laiko ir visai kitokio pobūdžio darbus. Tie kurie dar neatsidūrė ties egzaminais, sekmadieniais išvažiuoja į kaimus dirbti. Kaip pernai, taip ir šią vasarą, studentai ir atostogų metu rengiasi laukų darbams gausiai talkininkauti.

Be tiesioginio mokslo savame fakultete ir talkininkavime (Tėsinys 3 pusl.)

rengiasi laukų darbams gausiai talkininkauti.

Be tiesioginio mokslo savame fakultete ir talkininkavime (Tėsinys 3 pusl.)

Po Svieta Pasizvalgus

Sveiki, druti mano kampe!

Begalo pasiilgau jus, o, gal, ir jūs manęs, ne tiek manęs, kiek visokių naujienų ant mano delno.

Bemirkydamas vandenį savo senus kaulus ir bežuovadamas, kaip ant pikėrio malūto, nieko nežinojau, kas dėsi margame sviete ir tarp lietuvių. Ale, kaip tik koją ant savo sosto, taip ir atsivėria maišas naujienų, prašančių mano delno. Taigi, pirmiausiai dėsiu tik pačias karščiausias.

Sužinojau, kad po Chicago lietuvių kūną dar vis replioja žydiška erkė, kuri minta darbininkų kraują pavydale aukų, sukaletuotų per prakalbas, mulinančias visiems akis. Sužinojau, kad balšvikiškai grasina subostinimu visų biznierių ir profesionalų, kurie atsisakys remti jų operas ir džiaugtis "liaudies" Lietuva, kuomet lietuviai balšvikus jau bostina, ką parodė buvęs praeitą nedėlią Lietuvos "prezidento" Paleckio organo Chicagoje "Vilnius" piknikas.

Apie naujienas iš Lietuvos, ką ir bešnekėti. Dabar ten tikras rojus. Demokratija, tokia, kad visi laikraščiai, ar jie buvo tautiški, katalikiški, cecilikiški ar kitokie, vienu balsu rašo, kad visa Lietuva kas dien Stalinui šiusus bučiuoja už atsiuntimą raudonosios armijos, išvalnijimą iš Smetonos nevalios ir prijungimą prie Rusijos, už gausų lietuvių gerokai iškritę po didelės sausros, už įsteigimą "darbininkų milicijos," kur

šnipinės kiekvieną lietuvių, ką jis mano apie Staliną, ką sneka, veikia ir t. p., už pakeliamą visiems darbininkams pėdės ir t. t. O pamatytumėt dabar ant pikėrų Lietuvos armiją! Net miela — žiūrėti! Tai ne seniau, kad jei būdavo eina per kurį miestą, tai "dunda žemė, dreba sienės," o strielbų — visos miškas. Dabar Lietuvos armija po Kauną, Šiaulius, Raseinius ir kitus miestus maršuoja ne tik be strielbų, ale daugelis ir be apatinių kelnų, kaip seniau buvo raudonarmiečiai. Vietoj strielbų, kiekvienas neša išskėlę pagaikstį, ant kurio piktas pikėris Stalino, Molotovo, Dekazanovo, Paleckio ir kitų. Vietoj dainuoti "Mes Lietuvos kareivėliai, draugai," arba "Ulonai, ulonai, šaunieji raiteliai," dabar dainuoja: "Tegyvuoją Juozapas Visiarovičius Stalinas," "Tegyvuoją Viacheslovas Nichailovičius Molotovas!", "Tegyvuoją komunistų partiją!", "Tegyvuoją nenugalimoji raudonoji armija!", "Tegyvuoją Lietuvos Sovietų Respubliką!" ir panašiai.

Taigi, matot! taip pat atsiųstų naujienų buvusios ELTA (Lietuvos Telegramų Agentūros), o dabar STA (Stalino Telegramų Agentūros), kurias vėliau padėsiu ant delno.

Ar Žinote?

Galantiškieji prancūzai apie moteris taip figeriuoja. "Moteris ir nieksai niekas nedovanoja." Kiti sako "Moteris lig pelų maišas: juo stipriau ji krėsi juo daugiau gerio išbys, o blogas pasiliks."

and may God keep us tolerant

Can you imagine churches in this country — your church — being closed and destroyed? Can you picture church-goers — yes, you and your family — being brutally assaulted at home and on the street, not only by non-religious citizens, but by the police and military units? Right now it would appear that such a horrible situation would never be tolerated here.

Yet, sad to relate, there is a malicious and deliberate effort on the part of a seemingly far removed mass of persecutors to inoculate America — this land of religious freedom — with the venom of intolerance. Tolerance has been the lifeblood of this country. Let us resist any attack upon it — now and for all time!

294

Kautynės Mozūrų Ežeruose Prieš 25 Metus

Rusijos Armijos Veiksmai Rytuose

Kai kilo Didysis karas 1914 m. vokiečiai buvo paruošę planą pirmiausia mesti savo pagrindines jėgas į vakarus ir sumušti prancūzus. Kol rusai susimobilizuos ir galės sudaryti tvirtą smogiamąjį kumštį, paklupdyti prancūzai turėjo jau prašyti taikos. Tokie buvo vokiečių skaičiavimai. Bet rusai daug greičiau paruošė dvi armijas veiksmams Rytprūsiose. Jau pirmomis rugpjūčio mėn. dienomis pirmoji rusų armija, vadinamoji Nemuno ar Vilniaus armija, kuriai vadovavo gen. Renenkampas, atėjo iš Lietuvos ir veržėsi į Rytprūsius Pilkalnio, Gumbinės ir Goldapės kryptimis Įsrutės (Insterburgo) link. Ji taikė pasiekti patį Karaliaučių. Antroji armija, vadinama Narevo armija, kuriai vadovavo gen. Samsonovas, peržengė Rytprūsų sieną pietuose ir pradėjo taip pat sėkmingai savo veiksmus Saldan — Neidenburgo rajone. Abiejų tų armijų uždavinys buvo 8-tąją vokiečių armiją, kuri buvo palikta Rytprūsiams ginti, atkirsti nuo Vislos ir ją iš dviejų pusių suspaudus "suvaryti į jūrą". Bet kol tos dvi armijos, slinkdamos į priekį, pažū, spėjo sujungti jau 67-rių metų generolas Hindenburgas, o jo štabo viršininku gen. Ludendorfas.

Samsonovo armija pakliūva į spąstus

Atlikę labai skubius, tiesiog rizikingus, pergrupavimus jėdų nukreipė pirmą savo smūgį prieš Narevo armiją. Gudriais manevrais rugpjūčio 27-29 d. visa Samsonovo armija buvo iš visų pusių apsupta. Išties trys korpusai (XIII, XV ir XXIII) buvo paimti į nelaisvę arba žuvo Ortelburgo ir Vilenbergo rajone. Beveik visa rusų artilerija, kuri dar nebuvo nuskandinta, su milžiniška gurguole pateko į vokiečių rankas. Pulkei, divizijai, štabui, generolui, po nesėkmingų bandymų prasilaužti, pasidavinėjo. Pakrikusi armija buvo surinkta kaip išsklaidyti viščiukai. Vokiečiams teko 92,000 rusų belaisvių, o užmuštų buvo 40,000, kai vokiečių tekrito tik 12,000. Pats armijos vadas gen. Samsonovas, negalėdamas pakelti smūgio, nusišovė Vilenbergo miške.

Kai ištisa rusų armija, neprėjus prisijungti ir su ja susijungti Renenkampui, buvo sunaikinta, vokiečiams beliko savo smūgį nukreipti prieš tą Nemuno armiją. Bet vokiečiai, nors jų jėgos dar labiau sustiprėjo iš vakarų gautais dviem korpusais, nebesirijo tuoj pradėti plataus masto veiksmų. O rusų vadovybė neatsisakė nuo savo puolamųjų veiksmų. Vietoje žuvusios Samsonovo armijos buvo suformuota 10-ji armija Lyko — Osovieco rajone. O Renenkampas 5 korpusai ir 5 kavalerijos divizijos įsistiprino Deimės — Alės — Ometo upių rajone iki Mauerio ežero. Bet kai vokiečių kavalerijai kairiajame rusų sparne rugsėjo 10 d. pasisekė prasilaužti, tą pačią naktį Irenenkampas, bijodamas Samsonovo likimo, įsakė visu frontu trauktis. Netvarkingas ir skubotas pasitraukimas Mozūrų ežerų rajone, kur tiek maža kelių, užkimo atsitraukimo linijas. Ežeruose ir sunkiai pereinamuose plotuose rusus ištiko ne mažas smūgis. 40,000 belaisvių ir 150 pabūklų buvo vokiečių grobis. Bet visas rugsėjis ir spalio pradžioje kovose. Vokiečiai atgabeno dar daugiau jėgų ir ėmė dar labiau spausti savo visą besitraukiantį priešą. Hindenburgas planas buvo greitis ir vikriais savo kariuomenės maršais apseiti abu priešų sparnus, atkirsti jam atsitraukimo kelius ir klampiuose miškuose tarp Lyko ir Augustavo paruošti rusui naują apsupimą senovės Hanibalio Kano kautynių pavyzdžiu.

Jau praėjo lapkričio ir gruodžio mėnuo, atėjo 1915 m. sausis. Oras nepatogus. Nuolat sniega ir pūgos. Arkliai negali pavilkti artilerijos. O kariuomenės gurguolei atsiliekant kareiviai turi gyventi iš to, ką jie dar randa rusams pasitraukus. Abiem pusėm sunku išklampoti storą sniegą. Per pačius didžiuosius šalčius, kai kulkosvaidžių ausintuvų vanduo ledu pavirsdavo, vokiečiai tačiau atima iš rusų Lyką. Didelis pavojus rusų kairiajam sparnui. Kai kur rusai dar su įkarščiu kausi. Išties vokiečių kaip ir rusų batalijonai sutirpsta taip pat kraujuose. Bet štai vėl vokiečiai prasiveržia Stalupėnų — Kalvarijos ir Seinų kryptimi. Spaudžiamas iš šono atsitraukianti rusų 10-ji armija, yra nukreipama į pietus. Bėgančios dalys ėmė trauktis į Gardino — Au-

gustavo sritis. Jei priskaityti ankstyvesnius rusų nuostolius, tai dabar Rytprūsiose ir Lietuvoje veikiančias dalis ištiko trečias skaudus smūgis. 1915 m. vasario 7 — 16 d. sėkmingai Mozūrų ežeruose pravestos operacijos, nuo Osovieco ir Lyko atstumė rusus į Augustavo miškus.

Dideli vokiečių laimėjimai

Vokiečiams poroje vietų prasilaužus, netvarkingai traukdamiesi ir pakrikę rusai ištisais vienetais pasidavinėjo. Kiek atkakliau laikėsi XX rusų korpusas. Bet ir jis Augustavo miškuose, po atkaklaus priešinimosi, buvo sunaikintas. Vokiečių pasiekimas buvo nepaprastas, ir tai jau trečią kartą iš eilės. Hindenburgas galėjo pranešti kaiserui Vilhelmui II: 110,000 rusų belaisvių ir 300 armetų neskaitant didelės municijos, gurguolės ir kito kariško turto. Nuo dabar jau Rytprūsiai buvo apvalyti nuo rusų, ir daugiau rusai per visą karą ten kojos nebeįkėlė. Gen. Sieversas, kuris buvo čia vadovavęs 10-tajai armijai, sulaukusio tokio skaudaus likimo, dar pačių kautynių metu pasibėgė į Petrapilį ir ten nusinuodijo. Gen. Renenkampas tada jau buvo gavęs armiją Varšuvos rajone.

Nuo 1914 m. vėlybojo rudens į Sieversso 10-sios armijos sudėtį buvo priskirti ištisi keturi korpusai (III, III Sibiro, XX ir XXVI). Dabar ištisos korpusų dalys išėjo iš rikiuotės. Bet pats skaudžiausias likimas buvo ištikęs XX-ji rusų armijos korpusas, kurį vokiečių generolai Eichbornas, Belovas ir Litmannas 1915 m. vasario 10-15 d. dienomis spėjo visiškai nardyti į maišą Suvalkų — Seinų ir Augustavo srityje.

Augustavo miškuose žuvo daug lietuvių

Pirmasis Lietuvos baltgudžių pulko vadas dm. plk. A. Uspenskis pasakoja savo atsiminimuose "Didžiajame Kare" apie paskutines liūdnas ir tragiškas tu korpuso dienas. Iš skaitlingų pulkų beliko, pav., 178 kareiviai ir 11 karininkų. O artileristai išbaigė savo sviedinius, pabūklų užraktus ir panoramą mėtė į pelkes... Į pietus, į šiaurę korpusas negalėjo prasiveržti. Jis traukėsi į rytus sutikti savo liūdną likimo. Nėmintelė galimybė bebūvo prasilaužti iš Augustavo miškų Gardino tvirtovės link Bet vokiečiai spaudė ir iš tos

Londono priemiesčio gyventojai po nacių lakūnų atlikto puolimo vaikščioja gatvėmis. Jie stebi padangas ir apžvalgo nacių orinių bombų sukeltus griuvėsius. (Ame telephoto.)

Studenti Mokytoja, Vaikai Ūkininkauja

(Tęsinys iš 2 pusl.)

vimo ūkininkams, studentams tenka darbuotis dar štai kaip. Kiekviena universitete sudarė specialės "propagandinio darbo bendruomenės", renkančios įvairiausias žinias apie tam universitetui artimiausią užsienį. Sulig nustatytu planu Karaliaučiaus universitetas įpareigotas išstudijuoti visų pirma lenkų klausimą ir surinkti atitinkamą medžiagą iš dabartinio lenkų centro, general. gubernijos. Jau dabartiniam trimestrui pasibaigus, būsią galima propagandos ministerijai platesniam sunaudojimui pateikti daug įdomios ir vertingos medžiagos.

Karas savotiškos duoklės reikalauja ir iš studentų. Nacionalsoc. studentų organ. vyr. vadė prieš keletą dienų išleido įsakymą,

pusės. Kulkosvaidis turėjo labai didelį derlių. Iš 800 metrų atstumo pildami 2 km. ruožė per vieną dieną, pav., vokiečiai paklojo 7,000 karių. Pralaužti vokiečių nepavyko ir išnyko paskutinė rusų gen. Bulgakovo viltis prasilaužti link Gardino.

XX-sis korpusas vis labiau buvo supamas, bet dar kovojė. 30 vokiečių baterijų naikino gyvąją priešą jėgą ypač baisia šrapnelių ugnimi. Apšūpimas baigėsi didelėmis žūdynėmis. Su XX-ju korpusu Augustavo miškuose žuvo ir ne maža lietuvių.

Po šitų žiemos kautynių, kurios gavo "mozūrų ežerų" mušio varu, operacijos buvo perkeltos į Lietuvą, kuri visus 1915 ant savęs pajuto vykstančio karo baisumus.

Zenoną Ivinskis

draudžiantį studentams rūkyti universitetuose ir visose kitose jų patalpose.

Vietinės studentų vadės prižiūri sąžiningą įsakymo vykdymą. Aplinkraščiuose studentams aiškinamas nuolatinis rūkymo žalingumas moterų organams ir, bendrai, kūno grožiui, nes rūkymas sendina pirm laiko. Privatai, reiškia anapus universiteto ribų, studentams rūkyti galima, tik ir čia jos prašomos kuo daugiau susivaržyti, prisimenant, kad

kiekviena jų nerūkyta cigaretė atitenka kariams fronte.

Iš viso dabar Vokietijoje dedama kuo didžiausių pastangų jaunimo sveikatai kelti. Griežtai vykdomas "jaunimo apsaugos" įstatymas, draudžias abiejų lyčių jaunimui iki 18 metų amž. be tėvų arba jų įgaliotinių lankyti viešus parengimus su šokiais, taip pat jaunimui uždrausta rūkyti ir gerti svaigalių. Su tėvais arba jų įgaliotinėmis iki 18 metų jaunieji šokių salėse gali būti iki 23 val. Šiame kituose restoranuose, be šokių, kavinėse, ledainėse ir pan. jie gali be tėvų viešėti tik iki 21 val. Dažnai policija restoranuose patikrina jaunų žmonių dokumentus ir, jei reikia, surašo protokolus. Pav. Klaidėje neseniai didesnis skaičius policininkų atvyko į žinomą šokių restoraną ir paprašė dokumentų. Iš jaunimo daug kas mėgino sprukti pro duris ir langus, tačiau jau visur stovėjo sargybos. Keliolika iki 18 metų jaunuolių, atvykusių be tėvų, buvo nuvežti policijon ir vėliau nubausti. Dabar jau

blaivių žmonių įvairiausioms pildyti ir atsakingoms vietoms užimti.

Žymiai anksčiau negu kitais metais šiemet prasidėjo vakarinės ir vidurinės Vokietijos vaikų vasaros įvykiai Rytprūsiose. Kasdien jų atveža apie 900; iš viso jų laukiama 56,000. Vadinasi, po vieną tokį mažą svečią vasarai priims kiekviena dešimta Rytprūsų šeima.

Rytprūsiose visi laukia lietaus, nes viskas džūsta, žemė pleišėja. Tokioje sausroje yra didelio pavojaus gaisrams kilti, užtat ir imtasi griežtų apsaugos priemonių. Pasirodė, kad žalingiausi tautos turto naikintojai yra mokyklinio amžiaus vaikai, delto žandarai ir mokytojai įpareigoti vaikams dažnai iškratyti kišenes ir atimti degutukus. Taip pat ir tėvams įsakyta žiūrėti, kad vaikai jokių degtukų nesinešiotų.

Šiomis dienomis išėjo įsakymas, kad mokyklinio amžiaus vaikai, nuo 10 metų, vasaros metu turės pildyti "garbės tarnybą" žemės ūkyje. Vaikai iki 14 metų dirbs ne daugiau kaip 6 valandas, vyresni iki 8 val. kasdien. Bus mokamas tam tikras atlyginimas. Dirbti vaikai gaus ir vasaros atostogų metų, kurios tam tikslui šiemet bus žymiai ilgesnės. Iš viso su

O. Vilmantienė.

laudžiami ir tėvai, kai vaikus vakarais išleidžia vienus.

Šiomis dienomis, kanceliui Hitleriui paliepus, Vokietijos gydytojai paskaitose, kursuose ir tt. pradėjo visuomenei įvairiausiais būdais aiškinti nikotino ir alkoholio žalingumą sveikatai. Prie nacionalsoc. partijos įkurtas specialus skyrius liaudies sveikatai kelti. Norima, kad ypač darbininkai mestų gerimą ir rūkymą, nes po šio karo Vokietija būsimanti reikalinga itin sveikų, ryžtingų,

Padėti Pinigai kas Mėnesį iki 11 Dienos, Neš Nuostimį Nuo 1 Dienos.

TURTAS VIRŠ — — — \$5,500,000.00

ATSARGOS KAPITALAS \$360,000.00

Dabar mokam 3 1/2% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
JUSTIN MACKLEWICH, Pres.

4192 ARCHER AVENUE
TEL. VIRGINIA 1141

Chartered by U. S. Government
SAVINGS FEDERALLY INSURED

VAL.: 9 iki 4 p. p. Trečiadien.: 9 iki 12:00 p. Šeštadien.: 9 iki 8:00 v. v.

Skaitkite Ir Platinkite Sekančius Mūsų

Katalikiskus Laikraščius:

"DRAUGAS" — vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis. Metams \$6.00. 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill.

"LATVAS" — tikiybini savaitraštis. Metams \$2.00. 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

"DARBININKAS" — šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kartus savaitėje. Metams \$4.00. 366 West Broadway, So. Boston, Mass.

"AMERIKA" — savaitraštis. Metams \$2. 423 Grand Street., Brooklyn, New York.

"GARSAS" — A.L.K. Susivienijimo organas. Metams \$2.00. 73 East South St., Wilkes-Barre, Pa.

"MOTERU DIRVA" — A.L.R.K. Moterų Sąjungos organas. Metams \$2.00. 2317 So. Hoyne Ave., Chicago, Illinois.

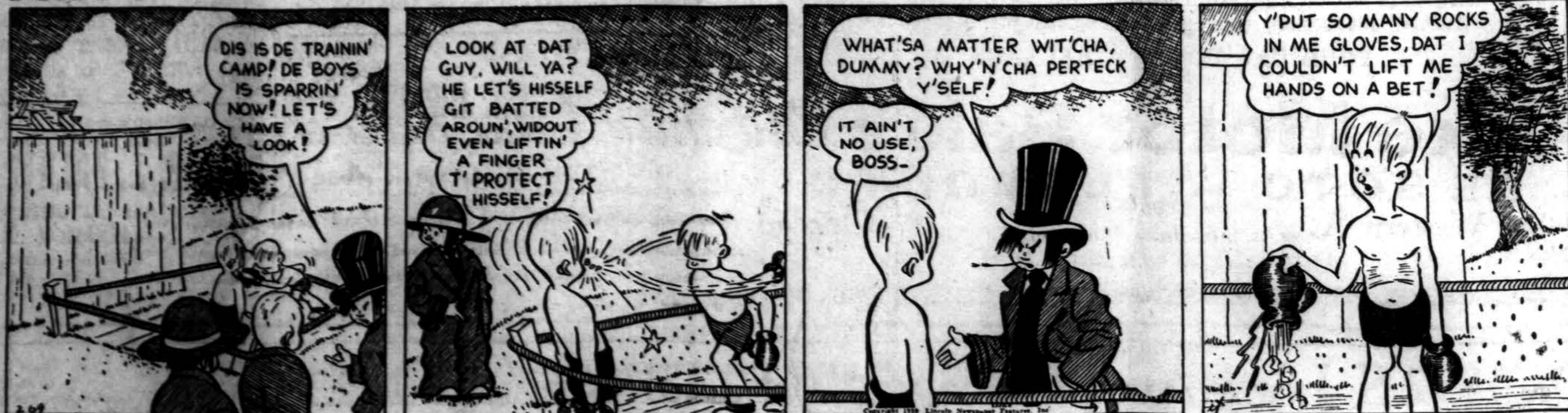
"STUDENTŲ ŽODIS" — A.L.K. Studentų ir Profesionalių žurnalas. Jame bendradarbiauja visos geriausios Amerikos pajėgos. Metams \$2.00. Marianapolis College, Thompson, Conn.

"VYTIS" — lietuvių Vyčių organizacijos mėnesinis žurnalas. Metams \$2.00. 4736 South Wood Street, Chicago, Illinois.

"MUZIKOS ŽINIOS" — mėnesinis muzikos žurnalas. Leidžia Vargonininkų Sąjunga. Metams \$1.50. 1850 Wabansia Avenue, Chicago, Ill.

"LIETUVIŲ ŽINIOS" — savaitraštis. Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Draugija. Metams \$1.50. 6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

NAPPY

By Irv Tirman

KAS GIRDĖT KITUR

Lietuvių Diena Pavyko

Shenandoah, Pa. — Rugpjūčio 15 d., Lakewood Parke įvyko 26-tas metinis Lietuvių Dienos piknikas, kuriame dalyvavo suvirš 25,000 žmonių suvažiuosiu iš visų šios apylinkės valstijų. Po visą parką tarp aukštų medžių ka' redaktorius iš Brooklyn, skambėjo Lietuvos sūnų duk-N. Y.

Vakare, parko puikiai išpuoštam paviljone, įvyko šokiai, kuriame skaitlingai susirinko mūsų jaunimas ir labai gražiai pasilinksmino. Susirinkusių lietuvių vienišais priimta sekanti rezoliucija:

Dienos apeigos prasidėjo iškilmingomis šv. Mišiomis 11 val. ryto parko paviljone. Šv. Mišias atlaikė kun. M. A. Aukštakalnis iš Marianopolio kolegijos, Thompson, Conn. Jam asistavo: diakonu kun. A. J. Neverauskas iš Girardville, Pa., ir subdiakonu seminaristas J. P. Gibas iš Shenandoah, Pa. Per šv. Mišias puikų, pritaikintą pamokslą pasakė kun. A. Naudžiūnas, profesorius Marianopolio kolegijos, Thompson, Conn.

Trečią valandą po pietų parko svetainėje įvyko masinis lietuvių parapijų chorų koncertas, kuriame dalyvavo sekantieji chorai: Šv. Jurgio, Shenandoah, Pa.; Šv. Juozapo, Mahanoy City, Pa.; Šv. Pranciškaus, Minersville, Pa.; Šv. Vincento, Girardville, Pa.; Šv. Petro ir Povilo, Tamaqua, Pa.; Šv. Kazimiero, St. Clair, Pa.; Šv. Petro ir Povilo, Hazleton, Pa.; ir "Naujalis" vyrų choras. Chorams vadova-

vo sekantieji: prof. A. Grigoraitis, prof. V. Sorys, prof. M. Raulickis ir prof. J. Šliauželis. Buvo ir keli kalbėtojai: Lietuvių Dienos pirminkas kun. M. Daumantas; Jonas Budrys, Lietuvos konsulas iš New York City; adv. W. D. Balitas, Minersville, Pa.; J. B. Laučka, "Amerikarką tarp aukštų medžių ka' redaktorius iš Brooklyn, skambėjo Lietuvos sūnų duk-N. Y.

WHEREAS, the independence of Lithuania was proclaimed on the sixteenth day of February 1918 at a National Council meeting at Vilna and thereafter, in accordance with the agreement of all the Allies, the free and independent Republic of Lithuania was established; and

WHEREAS, the Republic of Lithuania having thus emerged once more as a free and independent country after having been oppressed and subjugated for centuries; and

WHEREAS, having thus had a new birth of freedom, the Republic of Lithuania, as a nation, dedicated itself to the task of peace, industry, commerce and learning, and thereafter the nation and its people lived in peaceful, friendly and harmonious relations in the community of nations of the world; and

WHEREAS, the Republic of Lithuania having a representative form of government was thus recognized and its independence thereby guaranteed by all nations including Russia; and

WHEREAS, although the government and the people of Lithuania have no national, religious, economic, political or cultural interests similar or akin to those of the Russian government or its people but differ there from in every conceivable aspect,

yet, nevertheless, the Republic of Lithuania was recently annexed to Russia by the overpowering force and subterfuge of the Russian government whereby the people of the Republic of Lithuania were thus forced to yield or else suffer the punishment of complete annihilation at the hands of a nation overwhelmingly superior in force and numbers; and

WHEREAS, the government of the United States issued a just rebuke to the Russian government and refused to recognize the seizure of the Lithuanian Republic and the destruction of its freedom and independence;

NOW THEREFORE, be it resolved that we, loyal citizens of the United States of America of Lithuanian lineage meeting at Lakewood Park, Pennsylvania, this fifteenth day of August 1940, in celebration of our twenty-sixth annual Lithuanian Day, numbering upwards of thirty thousand, do hereby express our united and unanimous gratitude and appreciation unto the President and the State Department of the United States for the noble, generous and fearless efforts of this government in doing its utmost to preserve the freedom and independence of the Republic of Lithuania; and

BE IT FURTHER RESOLVED, that we sincerely beseech and petition the State Department and the President of the United States to continue the policy of recognizing the diplomatic, consular and commercial representatives of the Republic of Lithuania in this country; and further,

BE IT RESOLVED, that a copy of these resolutions be forwarded to the President and the State Department of the United States and publicized in the various newspapers.

The foregoing resolutions were passed by the Lithuanian-American citizens of eastern Pennsylvania at a Lithuanian Day celebration held on August 15, 1940, at

Lakewood Park, Schuylkill County, Pennsylvania, by acclamation and unanimous vote.

WITNESS my hand this fifteenth day of August 1940.

Michael Daumantas, Chairman

Peter Laumakis, Secretary

Raulas

Lietuvių Diena

Rochester, New York.

Tradicinė Lietuvių Diena, kaip kitais metais, šiemet įvyko sekmadienį, rugpjūčio 11 d., Sea Breeze užuolyne.

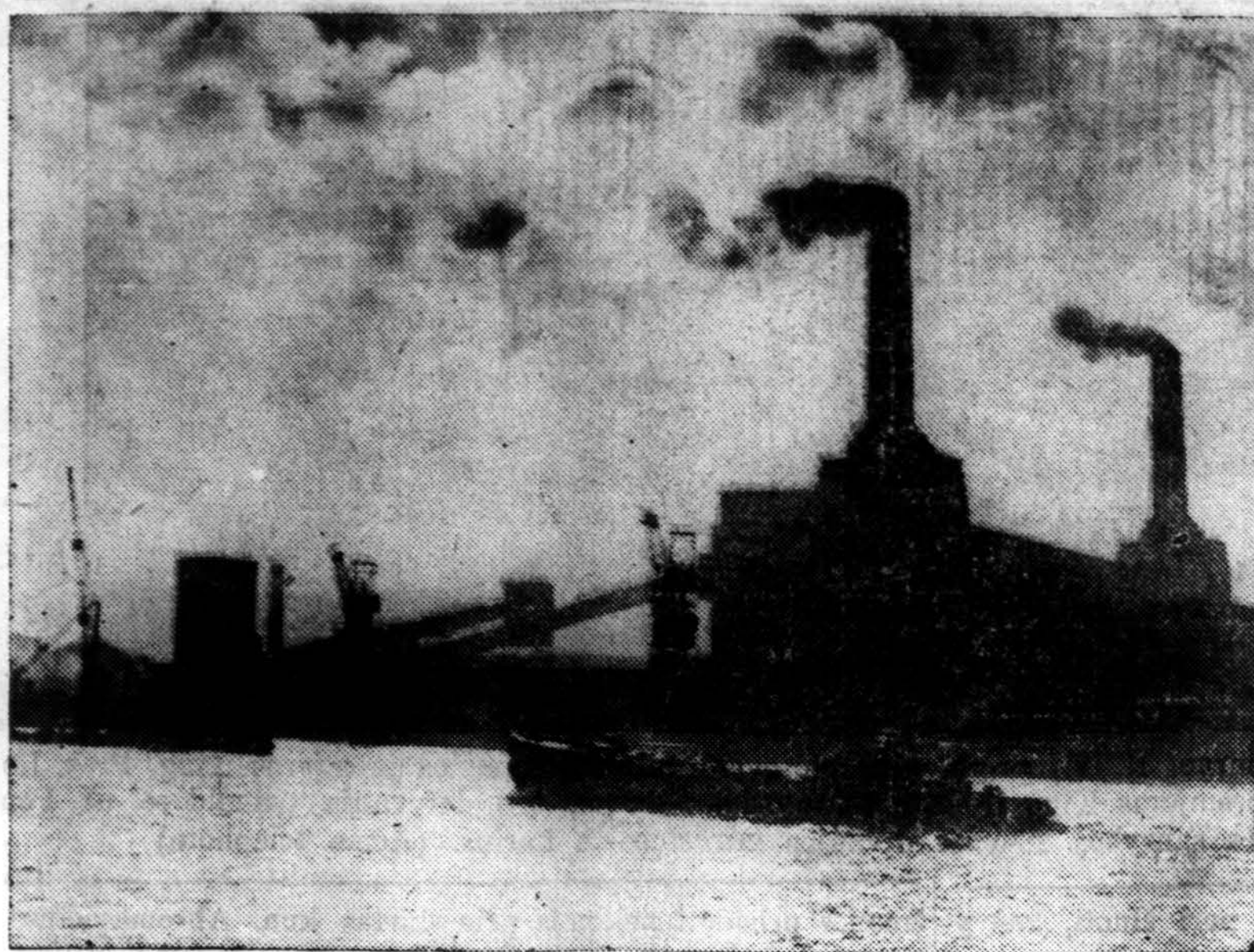
Siemet ji nebuvo taip linksmas kaip praityje. Automobilų paradas, kuris prasidėjo jo nuo parapijos svetainės 1:25 val. popiet, nebuvo taip skaitlingas, kaip praityje.

paradui vadovavo būrys policijos.

Pikniko vietoje entuziazmas nebuvo toks, kaip kitais metais, nes šiemet kiekvienam lietuviui skauda širdį, kad Tėvynė skęsta kranjuose, kad geriausi jos sūnūs kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose, o šventąją Marijos žemę mindžioja gruzino pastumdėlių, aziatų gaujos. Dienos ūpą labai gadino atsilankymas raudonojo Stalino (Džiugošvilės) pasekėjų (lietuviškų išgamų), kurie net nesigėdijo sušukti: "Lai gyvuoja laisva Lietuva". Tokis pasielgimas parodė jų judosišką veidą. Būtų geriau, kad jie tikrųjų lietuvių parengimuose nedalyvautų.

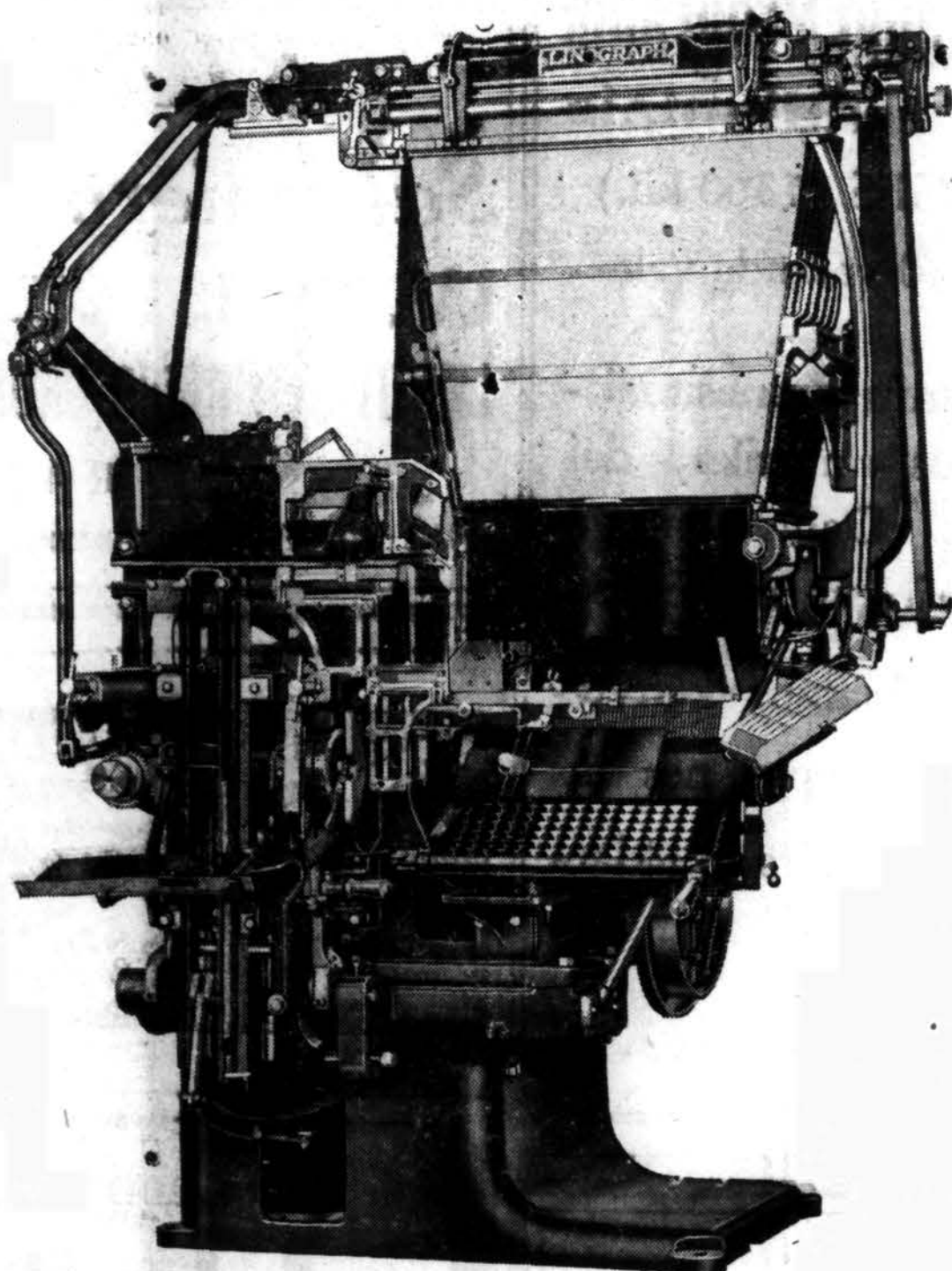
Lietuvių Dienos vietoje plevėsavo Lietuvos trispalvė ir Amerikos žvaigždėtoji vėliava. Buvo visokio sporto ir dainų, nors bendras dainavimas, kaip praityje, neįvyko: tik susidarę kvartetai, siksčiai ir oktetai traukė lietuviškas dainas. Vietinė anglų spauda gražiai aprašė L. D. pažymėdama, kad tūkstantis lietuvių dainas dainavo, sporte dalyvavo ir žaidė. Medžiaginiai Lietuvių Diena buvo sekminga.

Vyturys

Nacių lakūnų bombarduoti namai Southamptone, Anglijoje. Žmonės nenukentėjo. Suspijo pasprukti į slėptuves. (Acme telephoto)

NAUJOS MAŠINOS FONDAS

MASINŲ FONDE BUVO	-2,773.70
Alex Grineviez, C.C.C. Camp, Grayling, Mich.	\$2.00
Mr. Botirus, Peely, Pa.	2.00
A. Baranskas, West Frankfort, Ill.	2.00
V. Swinkmas, West Frankfort, Ill.	2.00
M. Savickas, Luzerne, Pa.	2.00
Mr. Dirkins, Racine, Wisc.	2.00
Mr. Grietas, Elizabeth, New Jersey	2.00
Mrs. J. Parockas, Saum, Minn.	2.00
A. Poška, Lisle, Ill.	2.00
F. Siminas, Chicago, Ill.	2.00
Pr. ir E. Čepulevičiai, Chicago, Ill.	4.00
Peter Pallulis, Cicero, Ill.	2.00
M. Pilavičienė, Chicago, Ill.	1.00
Anelė Bilinis, Chicago, Ill.	1.00
J. Andrekus, Chicago, Ill.	2.00
M. Gedvilas, Chicago, Ill.	2.00
VISO	\$2,805.70

Nuoširdžiai ačiū visiems kurie prisidėjo prie "Draugo" Spaustuvės Mašinų Fondo.

paradui vadovavo būrys policijos.

Pikniko vietoje entuziazmas nebuvo toks, kaip kitais metais, nes šiemet kiekvienam lietuviui skauda širdį, kad Tėvynė skęsta kranjuose, kad geriausi jos sūnūs kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose, o šventąją Marijos žemę mindžioja gruzino pastumdėlių, aziatų gaujos. Dienos ūpą labai gadino atsilankymas raudonojo Stalino (Džiugošvilės) pasekėjų (lietuviškų išgamų), kurie net nesigėdijo sušukti: "Lai gyvuoja laisva Lietuva". Tokis pasielgimas parodė jų judosišką veidą. Būtų geriau, kad jie tikrųjų lietuvių parengimuose nedalyvautų.

Lietuvių Dienos vietoje plevėsavo Lietuvos trispalvė ir Amerikos žvaigždėtoji vėliava. Buvo visokio sporto ir dainų, nors bendras dainavimas, kaip praityje, neįvyko: tik susidarę kvartetai, siksčiai ir oktetai traukė lietuviškas dainas. Vietinė anglų spauda gražiai aprašė L. D. pažymėdama, kad tūkstantis lietuvių dainas dainavo, sporte dalyvavo ir žaidė. Medžiaginiai Lietuvių Diena buvo sekminga.

Vyturys

Amerikos žvaigždėtoji vėliava. Buvo visokio sporto ir dainų, nors bendras dainavimas, kaip praityje, neįvyko: tik susidarę kvartetai, siksčiai ir oktetai traukė lietuviškas dainas. Vietinė anglų spauda gražiai aprašė L. D. pažymėdama, kad tūkstantis lietuvių dainas dainavo, sporte dalyvavo ir žaidė. Medžiaginiai Lietuvių Diena buvo sekminga.

Vyturys

HOLLYWOOD INN
Svetainė renduojama susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems kitiems parengimams.
Mykolas ir Elzbieta Rudauskai (Savininkai)
2417-19 WEST 43rd ST.
Phone Virginia 9780

SICK, NERVOUS, CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, headache, backache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody.

Is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN. Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

ANGLYS ir KOKSAI

Pilnai Pasinaudokite Žemomis Vasaros Kainomis. Nusiųskite ATLAS ANGLIS Atsinauotai Žemai.

3% Illinois Sales Tax Priskaityta Prie Žemian Padoatų Kainų.

Sekantios kainos yra už 'cash' 4 ar daugiau tonų kiekį.	Visos mūsų anglis stokeriams yra dust treated.
POCAHONTAS — Third Vein or New River. Nė rūksta... Namas... \$7.75	ROYAL BLACK BAND Dideli Smotai — Tikrai patinkins jus. \$8.45
WEST VIRGINIA MINE \$7.35	ACE STOKER NUT — 1-inch oil treated, atsargiai ir tiksliai nustatyto dydžio anglis — tinka visiems stokerių įrengimams. \$6.00
PETROLEUM CARBON Pile Run \$8.75	ROYAL STOKER NUT — Mūsų Vadas. Paki Stokeriam Anglis. \$6.00
PETROLEUM SCREENINGS 3-inch Screenings \$8.00	BLACK MAGIC SCREENINGS — 1-inch rupumė. \$7.50
MILLER'S CREEK — Dideli Smotai, Genuine Consolidation \$9.65	BLACK MAGIC STOKER NUT — 1-inch Nut. Geresnis kuras, su magiškom pasekom. Geriausias ką pinigai gali pirkti. \$7.65
ATLAS BLOCK — Pukios Pečiai Anglys \$9.50	

Kainos Gal Būt Pakistos Be Ispėjimo.
ATLAS FUEL COMPANY
IŠTEIGTA 1915 METAIS.
4919-21 S. Paulina St. Prospect 7960-61

PIRKITE ANGLIS DABAR -- KAINOS NUKRITO
ALESAUSKAS & SONS
7100 So. Talman Ave.

TEL. PROSPECT 8742
Mes iškraustome moderniu būdu.
Pardavinėjame tikrai geriausios kokybės (best quality) anglis.

Pastovumas--

Tą liudija įstaigos 41-rių metų gyvavimas.

Vi bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įsteigta ant ašoni, kurie yra savininkų apgyventa. Nerasite saugesnės vietos taupyti savo pinigų.

ISIGYKITE NAMŲ PER MŪSŲ LENGVO ISMOKEJIMO PLANĄ, ANT ILGŲ METŲ!

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
3236 South Halsted Street
Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mozers, Sec'y.
Indėliai kiekvieno taupytoto apdrausti iki \$5,000.00 Federalinėje įstaigoje.

"THAT LITTLE GAME" — ALMOST HUMAN

LABDARIŲ DIRVA

Veda Dr. Jonas P. Poška

Paremkime Labdarių Pikniką

Sekmadienį, rugpjūčio 18 d. pasitaikė labai blogas oras, kuris pakenkė visiems piknikams, ypačiai tiems piknikams, kurie buvo rengiami labdarių naujam ūky, nes smarkus lietus, lijęs per šeštadienio naktį ir sekmadienį permerkė žemę taip, kad niekas negalėjo nieko gero pamatyti bei pasigrožėti. Galia, kad taip atsitiko, bet ką padarysi su gamta, nepabars, juk tas pats atsitiko ir su labdarių centro pikniku, kuris turėjo įvykti birželio 21 d. š. m. Bet nėra ko nusiminti, nes vasara dar neprabėgo, dar bus nemažai gražaus, sauso ir šilto oro, dar galėsime pasilinksinti ir pasidžiaugti gamtos grožybėmis.

Labdarių centras rengia didelį pikniką labdarių naujam ūky, rugsėjo 1 d. Kadangi šiuo laiku turime nemažai lietaus, tai visai galimas daktas, kad rugsėjo 1 dieną bus gražus oras, kuris leis labdarius bei jų svečiams gražiai, smagiai ir naudingai praleisti laiką. Labai būtų gražu, malonu ir naudinga, jei Chicago Federacijos ir Liet. Vyčių apskritys, kurie rengėsi prie savo išvažiavimo į labdarių naują ūkį rugp. 18 d. ir lietus viską sugadino, kad jie su savo programa, lietuviškomis dainomis bei žaidimais atvykę į labdarių centro pikniką rugsėjo 1 d. pamarginę, tuomi prisidėtų prie padidinimo senelių prieglaudos namo kapitalo, gi jų svečiai, rėmėjai bei draugai galėtų pamatyti labdarių naują ūkį, ypatingai būtų labai naudinga mūsų jaunimui pamatyti, kas veikiama ir kas yra planuojama labdarių dirvoje. Juk jaunimas bei jaunatvė nėra pastovus dalykas. Šiandien jaunas, gražus, tvirtas, judrus, bet prabėgo kelios dešimtys metų, žiūrėk, jau ir senatvė artinasi. Neprabėgs penkiasdešimt metų, kaip, gal, nė vienas iš tų, kurie šiandien jauni, drūti ir smagūs bus reikalingi ar vienokios ar kitokios pašalpos. Neduok Dieve, kad taip atsitiktų; geriau būtų, kad visi būtų turtingi ir laimingi. Bet gyvenimas buvo, yra ir bus margas ir begyvendami visko susilaukiame ir pa-

matome. Jeigu praity mūsų labdarybės darbai būtų buvę geriau ir sistematingiau sutvarkyti ir būtų buvę įsteigtas senelių prieglaudos namas, tai dabar mūsų vargšams seneliams nereikėtų taip vargti, kaip jie kad šiandien vargsta.

Dabar labdariai deda visas savo pastangas, kad pastatytų prieglaudos namą, bet dar vis stinga kapitalo, kurį bando visokiais būdais sukelti. Tam pačiam tikslui ir yra rengiamas centro piknikas rugsėjo 1 d. naujam labdarių ūky, kaip buvo jau anksčiau minėta. Centro valdyba ir rengimo komitetas labai nuoširdžiai kviečia visus, o ypačiai mūsų jaunimą, prisidėti prie šio pikniko ir prie viso labdarybės judėjimo, taip kad visi sujungtoms jėgomis, vienybėje dirbdami galėtumėm pastatyti būtinai reikalingą įstaigą — senelių prieglaudos namą.

Rugsėjo 1 d. yra labdarybės šelpimo diena, už tai visi skaitlingai dalyvausime jų piknike, kad jis būtų linksmas, draugiškas ir pelningas!

Is Labdarių 3 Kuopos Veikimo

Labdarių 3 kuopos susirinkimas buvo 11 d. rugpjūčio. Susirinkimas buvo skaitlingas, nes dabar visi įdoma, ja senelių prieglauda naujam

Ogdensburge, N. Y., prezidentą Rooseveltą atlanke Kanados premjeras King. Prez. Rooseveltas, premjeras King ir karo sekretorius Stimson ten dalyvauja pamaldose už Penn. nacionalinės sangybos 28-osios divizijos mirusiuosius karius. (Acme telephoto)

lyky. Visi nori žinoti, kas yra daroma.

Pirmas pranešimas buvo iš Federacijos 12 skyriaus kas link masinio mitingo, kuris šaukiamas parapijos svetainėje 27 d. rugp., Federacijos 12 skyrius kviečia visus Cicero lietuvius dalyvauti tam masiniam susirinkime. Manom, kad iš Lietuvos atvykęs Vileišis, ištrūkęs iš bolševikų nagų, paąsasakos mums visa, kas dedasi Lietuvoje dabartinių laikų.

Kitas pranešimas buvo iš Labdarių centro ir iš Labdarių direktorių susirinkimo. Pranešta, kad senas ūkis jau pardavotas, o naujam ūkyje viskas taisoma, tvarkoma.

Taigi, Labdarių direktoriai ir centras nutarę statyti seneliams prieglaudą. Statyba neužilgo bus pradėta ir baigta pabaigoj metų. Labdariai kviečia visus geros širdies

žmones prisidėti aukomis prie to gražaus darbo.

Po to sekė pranešimas iš 3 kuopos viešos rinkliavos Cicero mieste. Toji rinkliava bus 22 d. rugsėjo. Visos moterys ir merginos kviečiamos į tą darbą. Nutarta draugijoms pagaminti kvietimo laiškus, taipgi rinkėjoms duoti pusryčius, pietus ir vakarienę dykai. Visoms, kurios prisidės prie to galingo darbo, Dievas gausiai atlygins.

Pranešta, kad Labdarių centras turėjo visuotinę labdarių susirinkimą 19 d. rugpjūčio Dievo Apvaizdos parapijos salėje reikale pardavimo seno ūkio.

Pranešta, kad centras turės išvažiavimą 1 d. rugsėjo naujam ūky. Kuopa, išklauius pranešimo, išrinko darbuotis komisiją: J. Motekaitis, J. Šileikis, A. Jovarauskas, K. Sriubienė ir M. Česienė.

Dvasios vado klebono pa-

skirtas kun. Abromavičius, įdomauja labdarybės darbais. Savo kalboje palinkėjo labdariams pasisekimo visuose darbuose.

Tai toks 3 kuopos veikimas. A. Valančiūtė

Buvo Planuota Didesnė Durpių Gamyba

KAUNAS. — Esant sunkumų gauti kuro iš užsienio, buvus Lietuvos vyriausybė, buvo susirūpinus jo daugiau savame krašte pasigaminti. Ryšium su tuo plėsta durpių gamyba. Kauno miesto savivaldybė šiemet numatė pagaminti apie 20,000 tonų durpių. Apsie tiek savivaldybė durpių iškasė iš Ežerėlių durpyno ir pereiniais metais. 1939 m. buvo pagaminta per 18,000 tonų orasausių durpių ir padaryta 350,000 lt. apyvartos. Durpių transportui iš naujojo durpyno reikėjo pratęsti siaurojo

geležinkelio liniją 5 kilometrų ilgumo.

Kokia Būt Buvus Vilniaus Paskola

KAUNAS. — Vilniaus paskola, dar patiems lietuviams valdant savo kraštą, buvo paskelbta 50,000,000 litų suma. Paskola nebūt realizuota visa iš karto, bet dalimis. Iki gegužės mėnesio pabaigos už pasirašytus Vilniaus paskolos lakštus į valstybės iždą jau buvo įplaukę 30,000,000 litų.

Nekask kitam duobės, nes pats į ją įkrisi.

Meilė — burtininkė, kuri puošia ir keičia viską, ką tik paliečia.

Atsiminkime Maldose

A. + A.

POVILAS KALINAUSKO

Vienų Metų Mirties Sukaktį Minint

Škamba ir žvanska gaudžia varpat. Jūdas nekliami, priminiui. Nors mes mylim Jį širdingai. Viešpatyje užmigo jojo sieja.

A. a. Povilas mirė rugp. 21 d. 1939 m., palikdamas dideliame nuilūdimė mylimą moterį Teklę, sūnus: Povilą ir Bronislovą, seserį Elizabetą ir švogerį Nikodemą Urbonus, brolį Romasį, dėdę Motiejų ir dėdele Teklę Pavilionius. Lietuvoje paliko seną motinėlę Teklę.

Rugp. 25 d. 1939 m. tapo palaidotas šv. Kazimiero kap. Minint vienų metų mirties sukaktį, bus atliktos šv. Mišios su egzektijomis už a. a. Povilo sielą, penktadienį, rugp. 23 d. 1940 m., 7:30 val. rytė, Glimimo Panėlės šv. parapijos bažnyčioj. Marquette Pk.

Nuoširdžiai prašome gerasirdžių giminių, ir draugų atminti a. a. Povilo sielą ju maldose ir ypatingai, jei galima, atsilankyti ant šv. Mišių.

Nulūdusi, Kalinauskų šeima.

Klausykite 'Draugo' Radio Programų Antradieniais

WGES (1360 kil.) 7:30 valandą vak.

Įdomūs pranešimai - žinios - muzika - dainos. Dalyvauja geriausios meno jėgos.

Kviečiame visus mūsų gerbiamus skaitytojus pasiklausyti šių radio programų, nes bus dedamos pastangos padaryti jas kuopuikiau-sias ir vertas jūsų pasiklausymo.

WGES - Kiekvieną Antradienį - 7:30 v. vak.

KLAUSYKIME

Šaltimiero Rytmetinių

W. H. I. P.

LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ 10:00 VALANDĄ RYTO 1480 KIL.

RAŠTINĖ

6912 So. Western Avenue PROspect 4050

WOLK STUDIO

1945 West 35th Street

The Hottest Wedding Photographs for over 30 years

AIR CONDITIONED STUDIO

FOR YOUR COMFORT

ADVANCED PHOTOGRAPHY

LOWEST POSSIBLE PRICES

PHONE LAFAYETTE 2413

URBA

Gėlės Mylindoms, Vestuvėms, Bankietams, Labdarybėms ir Puošimams.

GĖLININKAS

4180 ARCHER AVENUE

Phone LAFayette 5800

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

Tel. LAFAYETTE 0727

4447 South Fairfield Avenue

DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programą Antradienio ir šeštadienio rytais 10:00 valandą, iš WHIP stoties (1480 k.) Su Povilu Šaltimieru.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER-PRUZIN

Geriausias patarnavimas - Moteris patarnauja

Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CIGEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE Miesto dalyse

I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARDS 0781

Anthony B. Petkus 6812 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109

P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARDS 1419

Albert V. Petkus 4704 S. Western Avenue Phone LAFayette 8024

Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270

J. Liulevičius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika 3319 Lithuania Avenue Phone YARDS 1138-1139

Antanas M. Phillips 3307 Lithuania Ave. Phone YARDS 4908

SVARBUS PRANEŠIMAS

Šiuo norime pranešti, kad J. P. KAVAL (Kavaliauskas) nebe bendradarbiauja su mūsų įstaiga ir nieko bendro su ja neturi.

VENETIAN MONUMENT CO. 527 N. Western Ave. Chicago, Ill. TEL. SEELEY 6103, ARBA ŠAUKITE TELEFONU REPUBLIC 6590

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Tėvų Marijonų
Bendradarbių
Susirinkimas

Po sėkmingo išvažiavimo ir darbsta bendarbių pasi-daravimo, liko dar keli da-lykai, kuriuos norėtumėm jums pranešti, būtent: koloni-jų pasidarbavimas piknike, i-vairūs pavienių nuopelnai ir įteikimas dovanų tiems, ku-rie kokiū nors būdu prisidė-jo prie šio sėkmingo išvaži-a-vimo. Norėtumėm kiek nors pasikalbėti apie ateities dar-buotę, todėl kviečiame visus mūsų malonius bendradarbius į Tėvų Marijonų Bendarbių Draugijos Chicago apskrities susirinkimą šį vakarą, 7:30 valandą, "Drago" na-me, 2334 So. Oakley Ave.

Po susirinkimo bus išleis-tuvinės vaišės! Kam? Pama-tysite atvykę.

Kun. J. A. Dambrasas,
Dvasios vadas

Daug Laimėjimų
Šaltinio Rugp.
25 d. Parengime

Šaltinio metinis parengi-mas įvyksta rugp. 25 d., Oaks darže, prie 119-tos ir Archer Ave.

Be gražios programos, ku-rią išpildys jo radio progra-mų artistai, bus kontestų: našlių, polkų, šokimo, dai-navimo ir k. Visi dalyviai tu-rės progos laimėti šimtų do-lerių vertės dovanas.

Bus leidžiamas laimėjimui parlor setas, pinigai, golfo setai, "permanents" ir daug kitų dovanų.

Nuo 12 val. iki vėlumos bus kontestai, dainos, juokai ir daug kitų įvairenybių.

Ir viskas už tikrai 10 cen-tų.

L. M.

Autobuso suvažinėtas

Garfield bulvarde suvažinė-tas dviračiu važiuojęs George Miller, 12 m. amž., 335 West 431 gat. Autobuso paskutinis ratas vaikiuką stačiai su-traiškino.

Policijai dar neteko patir-ti, kaip ši nelaimė galėjo įvykti.

REMKITE, PLATINKITE
KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ.

VYRIAUSYBĖ
TURI RŪPINTIS
MIGRANTAIS

Tyrančiam bedarbių kilnoji mosi (migracijos) klausimą kongreso žemesniųjų rūmų ko-mitetui pirmadienį aiškino da-lykų stovį Illinois ir Chicago bedarbių šelpimo (relief) vir-šininkai ir miesto mayoras Kelly. Kaip tie, taip ir ma-yoras tvirtino, kad vyriausy-bė turi rūpintis migrantų li-kimu taip, kaip ji rūpinasi vi-sais kitais vietoje gyvenan-čiais bedarbiais ir jų šeimo-mis.

Visi peikia Illinois legisla-tūros prarastą įstatymą, ku-riuo šioje valstybėje atsako-mas šelpimas valstybėje ne-išgyvenusiems nuolatos trejus metus asmenims. Pažymėta, kad šis įstatymas yra didžiai neteisingas.

Komiteto apklausinėjamas Joseph Miller, 46 m. amž., elektirklininkas, štai ką papa-sakojo:

"Iki 1932 metų dirbau elek-trikinku vienoj utility kom-panijoj Chicagoje. Tais me-tais atleistas iš darbo gavau darbą WPA. 1937 m. Atleis-tas iš WPA gavau darbą Ga-ry, Ind., plieno fabrikuose. Kokį laiką kasdien iš Chica-go važinėju į Gary. Paskiau ten nusikėliau manydamas tu-rėsiančias nuolatini darbą. Nusikėliau su šeima. Po 6 mėne-sių netekau darbo.

"Pagaliau mano du sūnūs, 18 ir 21 m. amž., priimti į CCC stovyklas. Tada aš su žmona išvykau darbo ieškoti į Camden, N. J., Boston, Mass., ir kitur. Po nepasise-kimų grįžau į Pittsburghą. Tenai plieno fabrikuose ga-vau darbą trims mėnesiams.

"Grįžęs į Chicago negalė-jau gauti šelpimo, nes aš nuolatos valstybėje neišbu-vau trijų metų, kaip numa-tyta įstatymais. Jei kokiam laikui pasisalinai iš valstybės rasti kitur darbą, tad reikiša nuolatos čia negyventi ir ne-gali gauti šelpimo. Man ne-suprantami toki įstatymai.

Kongreso komitetas dau-giau asmenų apklausinėja.

Niekados netikėk draugui, kurs tave nelaimėj apleidžia.

Chicago parkuose ištatyti publikai įspėjimai, kad jie plauiantys terš parkus popiergaliais ir įvairiomis atmatomis. Už tai numatytos bausmės. Čia rodomas vienas tų įspėjimų ir gurbas, kurin reikia sumesti popiergalius.

LeVanda - Advokatas

Edvardas LeVanda, grab. LeVandos sūnus, Brooklyn, N. Y., išlaikė valstybinius ad-vokato egzaminus ir priimtas į advokato profesiją.

Naujam advokatui linkime gražaus įsisekimo.

Dovanos už plėšikų
nutvėrimą

Paskutiniaiiais laikais Chica-goje keletas brangiųjų akmenė-lių pardavėjų-agentų apiplėš-ta. Iš jų atimta iki 80,000 dol. vertės deimantų ir kitų akmenėlių.

Šešios apdraudus kompani-jos dabar paskelbė, kad jos skiria 8,480 dol. dovanų tiems, kurie tuos plėšikus sugaus, arba kitų šokių būdu juos nurodys policiniais autorite-tams.

Jonas Bankevičius-Banky, ką tik grįžo iš Buick dirbtu-vės Flint, Michigan, kur bu-vo nuvykęs pamatyti naujausius, ką tik padirbtus 1941 Buick modelius.

Bankevičius sako, kad šie naujieji 1941 Buick yra ne-apsakomai gražūs ir dar la-biau išbulinti ir norintieji galės juos pamatyti Gordon Buick Kompanijos patalpose.

Dar viena smurtininkų
auka

Nežinomi žudikai pima-dienio vakarą ties automobi-lių sustatymo aikšte, 7455 Ex-change ave., išpašali užpuolė šaudydami nužudė Carroll D. Coreoran, 35 m. amž. Polici-ja sako, kad nužudytas buvęs "handbookių" ir kitų gamb-leriavimo vietų dalininkas pie-tinėj miesto daly.

Tai jau penktoji policijos neišsprendta smurtininkų au-ka. Prieš keletą dienų toje apy-linkėje nužudytas W. D. Schaff, buvęs Painters' uni-jos biznio agentas. Žudikai nežinomi ir veltui ieškomi, nors įtariamųjų nestinga.

Pavogta pašto ženklų
kolekcija

Iš gydytojo dr. Jules A. Wimberly apartamento, 1734 Thome ave., vagys pavogė pašto ženklų kolekciją vertės 27,000 dol. Kolekcija sudarė 31 tomą. Ženklai yra nekan-celiuoti.

Kūleninis
Lietuviškai-Angliškai
ir
Angliškai-Lietuviškai
ŽODYNĖLIS

Jame yra 18,000 reikalingiausių žodžių. Dabar ge-riausia proga pirkti, nes parduodamas nupiginta kai-na, Galima gauti 'Drago' knygyne dabar; kainą — tik \$1.00

"DRAUGAS"
2334 South Oakley Ave.,
Chicago, Illinois

Padėka

North Side šv. Mykolo pa-rapijoje įvyko pagerbimas mūsų mylimo dvasios vado jo vardadienio proga. Pagerbėm prancišką tėvą Alfonsą Ka-žlauską rugp. 10 d.

Svetainėje publikos buvo a-pie 200. Programą pravedė gerb. klebonas kun. Šaulinskas. N. Kulys gražiai pas-kambino ant piano. Kalbas pasakė: Jonas Dimša, Anta-nas Bacevičius, Jonas Ramo-ška, F. Smitas, Struoga, V. Rėkus. Solo puikiai padaina-vo Stefanija Mickevičienė iš Brighton Park. Taip pat ji giedojo ir bažnyčioje per su-mą. Dar kalbas pasakė gerb. klebonas Šaulinskas ir padė-kos kalbą — tėvas pranciško-nas.

Visiems čia "Drago" skil-tyse tariame nuširdų ačiū.

Komisija

Hudson ežere, arti Lapor-te, Ind., apvirtus valčiai pri-gėrė Warren Grote, 13 m. amž., 8450 Carpenter gat. Su-juo buvę trys jo sandraugai išvaduoti.

Ashen Motor Sales
7405 Stony Island
Avenue

Jei ieškote gero, vartoto automobilio, ateikite ir pa-matykite mūsų pasirinkti-mą. Mes turime 150 geriau-sių automobilių Chicagoje, visų metų ir išdirbusių.

TURIME TOKIŲ BARGENŲ:
1939 LA SALLE CONV. COUPE,
SU RADIO, HEATER, W. W.
KAINA \$845.
1939 PONTIAC CONV. COUPE,
SU RADIO, HEATER, W. W.
KAINA \$695
1939 PLYMOUTH 4-DOOR TR.
SEDAN, SU RADIO-HEATER.
KAINA \$395.
1939 DODGE 5 PASSENGER
SEDAN. KAINA \$495.

Nieko nereikia įmokėti, jei turite pastovų darbą. 10 die-nų bandymas. 24 mėn. išmo-kėjimui. Vieta atdara iki 10 val. ir Sekmadieniais.

7405 Stony Island
Avenue
Tel. DORchester 2505-2506.

DABAR LAIKAS ANGLIS
UŽSISAKYTI ATEINAN-
ČIAI ŽIEMAI.

Roseland Coal Co.
343 W. 107th Place
TEL. PULLMAN 6776
A. Tumonis, Sav.

Užsisakykite anglis iš šios lietuviškos kompanijos. Ge-riausias rūšies anglis už žemiausias kainas. Greitas patarnavimas. Pašaukite — PULLMAN 6776 šiandien!

UNIVERSAL
RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštyim ir kito-kiam Bankietam Sutiekiam Pa-tarnavimą.
Lanksmas Patarnavimas Visiems
756 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav.
Tel. Victory 9670

CONRAD
Fotografas

Studija įrengta pir-mos rūšies su mo-derniškais užlaido-mis ir Hollywood šviesomis. D. /ba: Garantuojamas

420 West 63rd Street
Tel.: Bizio — ENGLEwood 5883.
Res. — ENGLEwood 5840.

Daryk, kaip regi, ne kaip nori.

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS
Bizniso namas 22x80; krautuvis 22x50. Karšto vandens šiluma ap-sildomas; pragyvenimui kambariai užpakalyje. Plynas beismontas. 2 ka-rų garažius. Kaina \$7,500. Nemo-rime mainyti. Savininkas: 2435 W. 71st Street, tel. REPUBLIC 8242.

RADIO PATARNAVIMAS
Automobilio Radio, Namų Radio. Mes taisome visas išdirbystes ir modelius. Patarnavimas dieną ir naktį. Krepšiotė į —
3562 SOUTH HALSTED STREET
Greitam patarnavimui šaukite:
YARDS 2793

REIKALINGAS DARBININKAS
Reikalingas jaunas vaikinąs vairuoti gydytojo automobilį, taigai turės truputį dirbti apie namus. Aiga, kambarys, ir užsiūkimas. Atsišau-kite: 4440 Drexel Blvd, nuo 11 val. ryto iki 1 val. popiet.

PARDAVIMUI BIZNIS
Pardavimui krautuvis. Cigarų, ci-garečių, saldainių, šaltos košės, žur-nalų ir vaigonių daktų. Parduo-sim su namu ar be namo. Biznis iš-dirbtas per daug metų. Parduoda-me iš prieštastis ligos. Atsišauki-te: 1609 S. HALSTED ST.

PARDAVIMUI NAMAS
Pardavimui namas, 2 augstų, medi-nis (cottage) su garažu Brighton Parke, prie 41st ir So. Maplewood Ave. Del tolimesnių informacijų, šaukite: South Chicago 0251.

PARDAVIMUI BIZNIS
Gerai išdirbtas biznis, \$50. uždar-bų į savaitę. Saldainis, šalta košė, Gėrimai, Cigaretai, Cigariai, Taba-kas, Užkandžiai ir Mokyklos Reik-menys. Nėra kompeticijos. Atsišaukite:
2758 W. 24th Street.

PARDAVIMUI DELICATESSEN
Pardavimui delicatessen, randa-si sidersai nuo katalikiškos moky-klos. Valgonių daktai, "notions" ir saldainis. 4 pagyvenimui kam-bariai užpakalyje. Atsišaukite:
3650 George Street.

Pamatykite gražia Delavan Lake, Wisconsin, važiuodami laivėliu Bi-ruta. Ekskursijos sekmdieniais, kas valandą ir kasdien popiet. Sto-ja visur.

PARDAVIMUI NAMAS
4 fletų mūrinis namas, 2 po 3 kamb. ir 2 po 4 kambarius. 2 po 3 mūrinis garažius; showers, ge-slinis pečius, 1 blokas nuo Mar-quette Park.
7210 S. Mozart St.

ALL MAKES - NEW AND REBUILT
TYPEWRITERS
AND
ADDING MACHINES
— SMALL MONTHLY PAYMENTS —
ALL MAKES
SOLD, RENTED
AND REPAIRED
— SMALL MONTHLY PAYMENTS —
OUR SERVICE GUARANTEES
OUR TYPEWRITERS
★ **STAR TYPEWRITER COMPANY**
ROBERT C. GOLDBLATT, Manager
189 W. MADISON ST.
Phone DEARSON 8444
ESTIMATES—FREE—DEMONSTRATION

Atnaujinkite ir Pagrązinkite
Namų Grindis
"DUSTLESS FLOOR SANDING"
Apkainavimas Dykal —
15 Metų Patyrimo
Darbas G arantuotas
Dėl Specialių Sąlygų
COMPLETE FLOOR SERVICE
Telefonas Normal 4799

PARDAVIMUI NAMAS IR BIZNIS
Pardavimui namas, 6 kambariai vir-šų; tavernas ir 4 pagyvenimui kam-bariai pirmame aukšte. Mūrinis ga-radžius. Taverne fikseriai visi nau-ji. Parduosim pigiai, lankstai ant 63-cios gatvės. Atsišaukite: Telefo-nas PROspect 3078.

PARDAVIMUI AR MAINYMI
Norime išmainyti 2 fletų po 6 kambarius namą Brighton Parke ant mūzinio. Atsišaukite:
3944 So. Artesian Ave.

PARDAVIMUI NAMAS
Medinis namas, apkalas su asbes-tos, cementinis pamatas. 3 fletai po 5 kambarius ir krautuvis. Par-duosiu arba mainysiu ant dviejų fletų namo. Atsišaukite: 4213 So. Campbell Ave., 2ras aukštas prieky.

SIUVIMAS IR VALYMAS
Sluvis pagal materijos kainą. Kai-na siūtų su dviem porom keinių \$35—\$40—\$50—\$75.
Valymas paprastų suknių 55c; Siūtų 55c.
Darbas garantuojamas.
ANTANAS ŽILINSKAS, Siuvėjas,
2019 Canalport Ave., Chicago.

PARDAVIMUI REZIDENCJA
Nauja, gražiai įrengta 6 kamba-rių rezidencija Marquette Parke. Kaina nebrangi už cash arba išmo-kėjimais. Pirmą kartą perkant pamaty-kite šį namą. Rašykite ar matykite J. J. VILIMAS, 6800 So. Maplewood Ave. Tel. HEMLock 2323.

PARDAVIMUI NAMAS
Pardavimui 3-fletų namas Bridge-porte. Atsišaukite: Razimieras Lau-cius, 2850 South Wallace Street.

PARDAVIMUI
7 kamb. Brick bungalow (kam-pinis) su garažiu. Kaina \$7900.
Atsišaukite:
7201 So. Rockwell Street
Prospect 5260

ALEX ALESAUSKAS & SONS

Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

KONTRAKTORIUS
NAMŲ STATYMO
REAL ESTATE

INSURANCE AND LOANS

Statui visokios rūšies naujus na-mus ant lengvų mėnesinių išmo-kėjimų. Darau visoki taisyms dar-bą be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl tai-symo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale krep-kišas prie:

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

"KIDS"

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM
SAVE BY MAIL
ST. ANTHONY'S BUILDING & LOAN ASSOCIATION
1500 South 49th Court, Cicero
Tel. CICero 412
Jos. F. Gribauskas, Sec.
Val.: Pirm., Ketvir., Šeštad. 9 iki 5 v. v.; Antr., Trečiad. 9 iki 5 pp.
DABAR MOKAME **3 1/2%** UŽ PADETUS PINIGUS
KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

DUODAME PASKOLAS
ANT NAMŲ
Dėl Pirkimo — Pataisymo
Ar Seno Morgio Atmokėjimo
Cicero, Chicagoje ir Apylinkėse

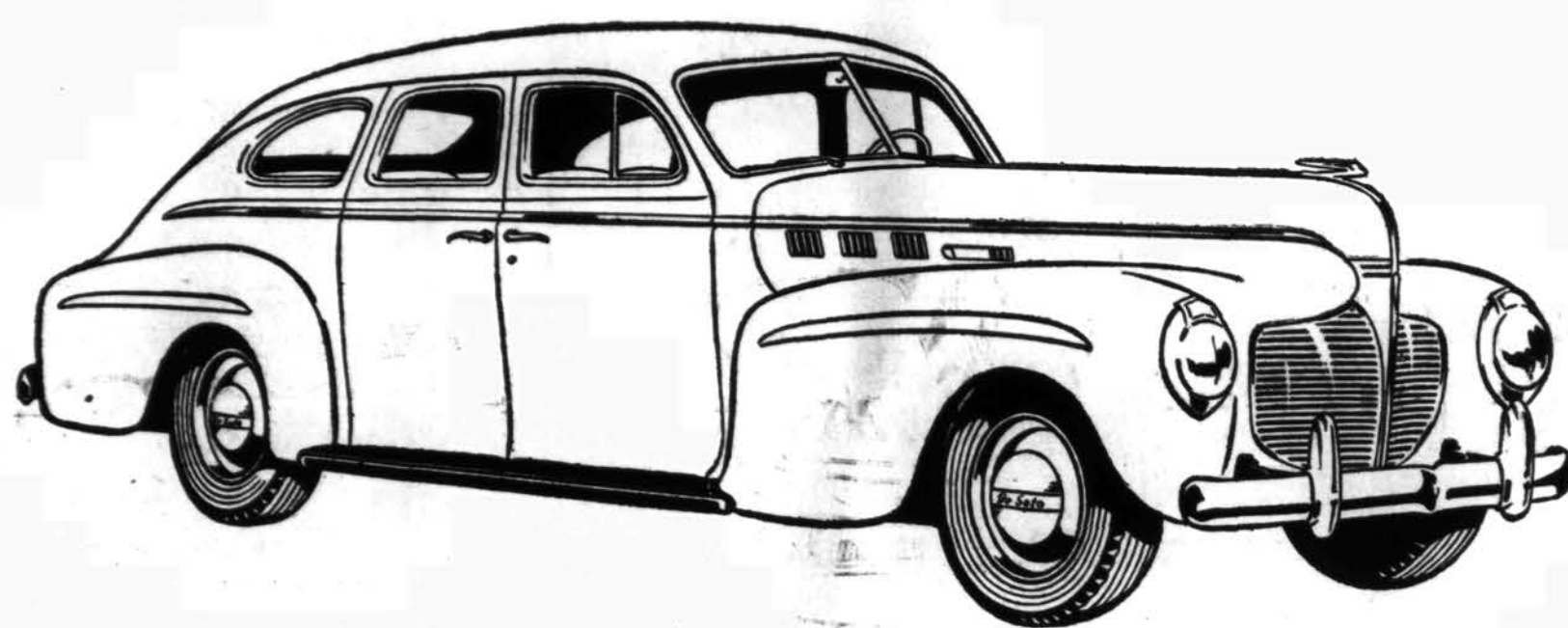
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
UP TO \$50,000
TAUPYKIT PER PASTA

DIENRAŠČIO "DRAUGO" PIKNIKAS

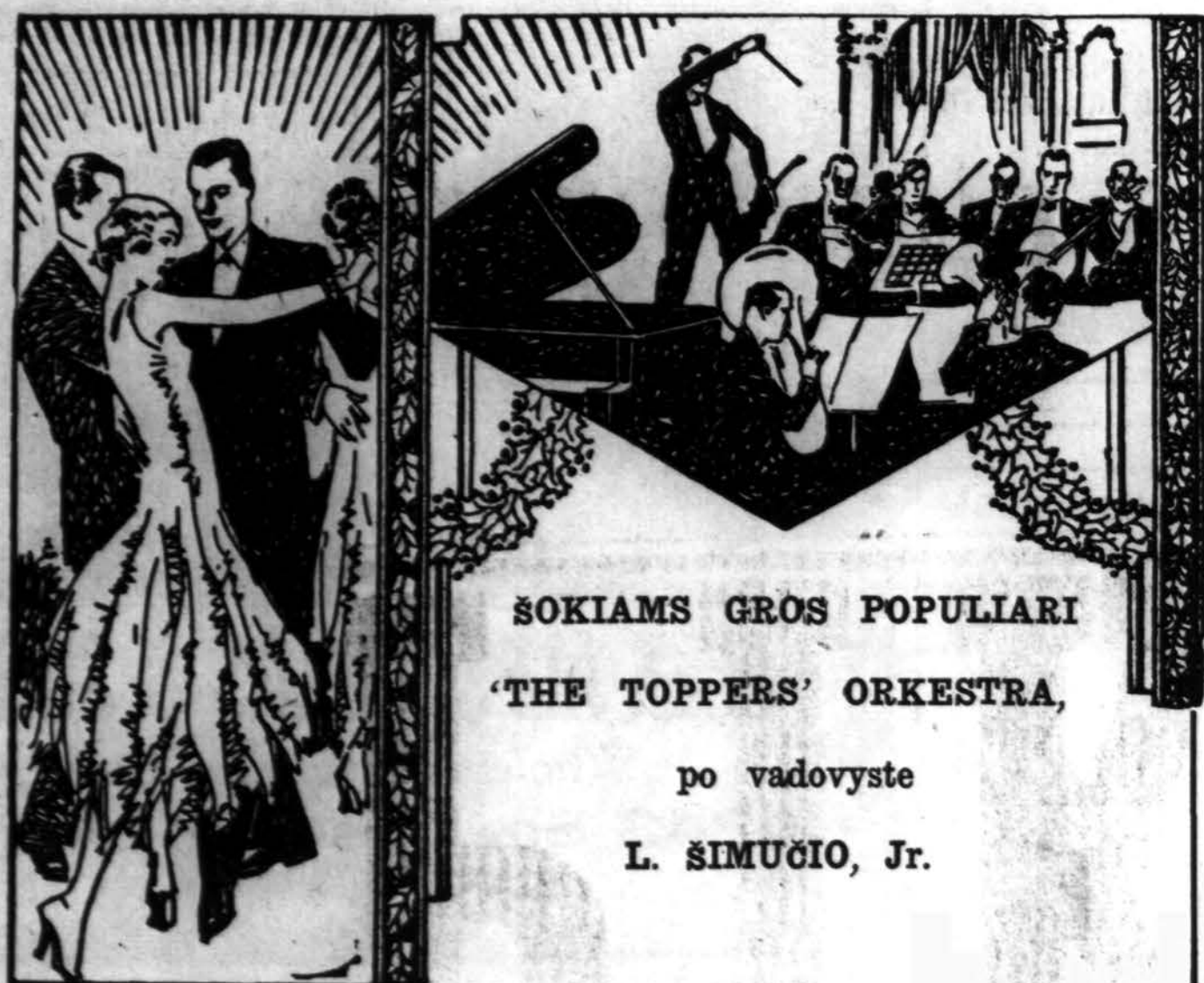
SU IŠLAIMĖJIMU 1940 M. DE SOTO AUTOMOBILIAUS

— ĮVYKS —

LABOR DAY
Rugs.-Sept. 2,
1940 METAIS

Vytauto Darže
115-ta Gatvė,
ARTI PULASKI ROAD

Šiam Piknikui Yra
Surengta
Įdomi Programa.

Bus Dainų, Šokių,
Kalbų ir t. t.

Smagus Laikas Yra
Užtikrintas Visiems.

Vaizdas iš Tėvų Marijonų Rėmėjų išvažiavimo, Tėvų Marijonų ūkyje, liepos 28 d.

Nuoširdžiai kviečiame visus Chicagos ir apylinkės lietuvius dalyvauti šiame piknike ir sykiu su mumis linksmiai laiką praleisti tyrame, gaivinančiame ore.

DIENRAŠČIO "DRAUGO" LEIDĖJAI